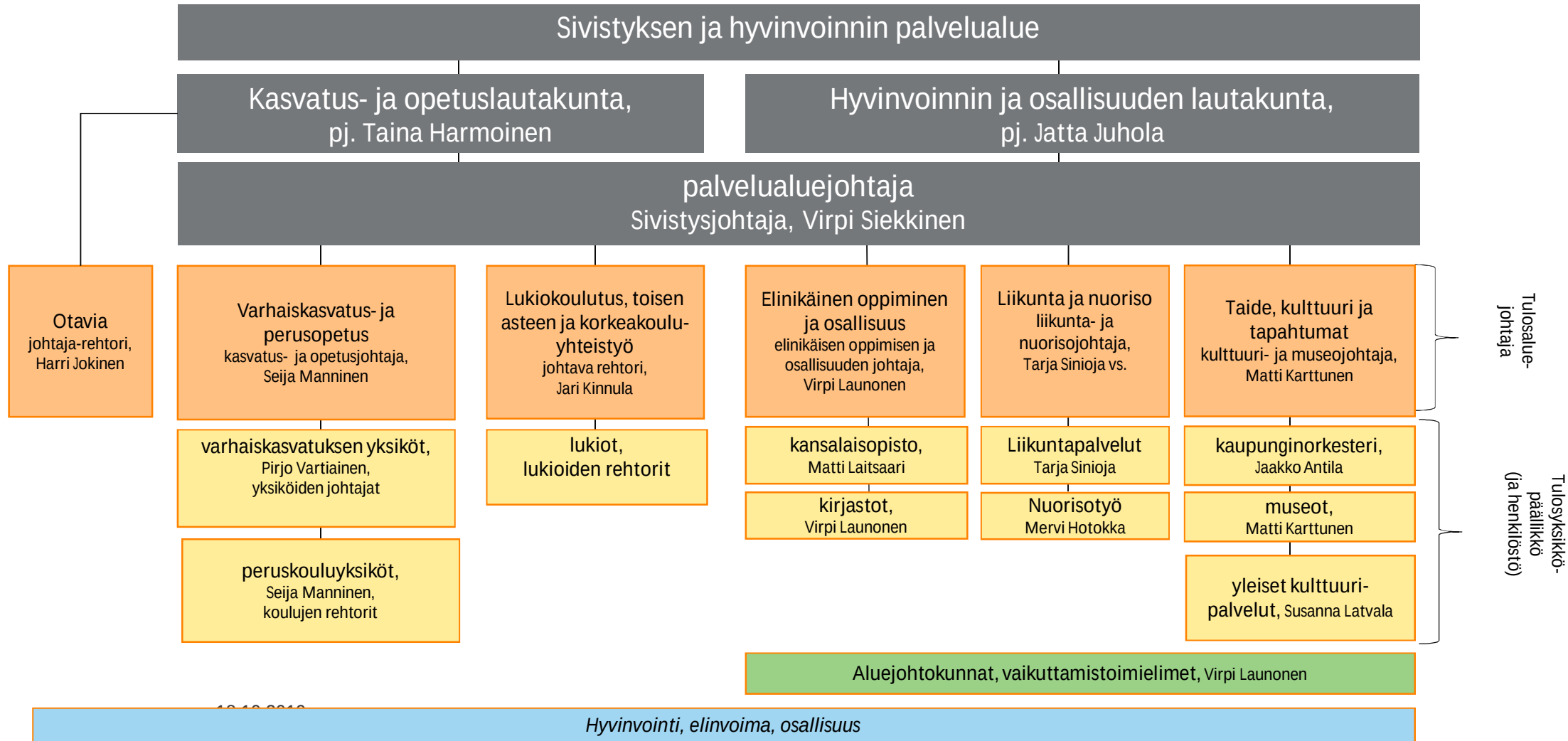

MIKKELI

Talousarvioesitys 2020 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, organisaatio 1.1.2019

Toimi Tulosalue	Ryhmä3	Ryhmä2	Ryhmä1	KUSTANNUSPAIKKA	
20 Kasvatus- ja opetuslautakunta					
200 Kasvatus ja opetus, hallinto	200 Kasvatus ja opetus, hallinto	2000 Kasvatus ja opetus, hallinto	2000 Kasvatus ja opetus, hallinto	2000	Kasvatus- ja opetuslautakunta
				2001	Kasvatus ja opetus, hallinto
				2002	Ehkäisevä päihdetyö
				2009	Projektit/kasvatus- ja opetuslautakunta
210 Lukiokoulutus ja toisen asteen koulutus	210 Lukiokoulutus	2100 Lukiokoulutuksen hallinto	2100 Lukiokoulutuksen hallinto	2100	Lukiokoulutuksen hallinto
		2110 Lukiot	2110 Lukiot	2110	Yhteiset/lukiot
				2111	Mikkelin lukio
				2112	Mikkelin etä- ja aikuislukio
				2113	Ristiinan lukio
				2114	Lukioiden erityisopetus
				2119	Projektit/lukiot
220 Varhaiskasvatus- ja perusopetus	220 Varhaiskasvatuspalvelut	2200 Varhaiskasv. johto- ja toim.palvelut	2200 Varhaiskasv. johto- ja toim.palvelut	2200	Varhaiskasvatuksen johto- ja tstopalv.
				2201	Varhaiskasvatus/yhteiset
				2209	Projektit/Varhaiskasvatus
	221 Päiväkodit	2210 Päiväkodit	2210 Suksimäen päiväkot	2210	Suksimäen päiväkot
				2211	Esiopetus Suksimäki
			2212 Kattilansillan päiväkot	2212	Kattilansillan päiväkot
				2213	Esiopetus Kattilansilta
			2215 Tuukkalan päiväkot	2215	Tuukkalan päiväkot
				2216	Esiopetus Tuukkalan päiväkot

2220 Norpanhovin päiväkoti	2220	Norpanhovin päiväkoti
	2221	Esiopetus Norpanhovin päiväkoti
2225 Lähemäen lastentalo	2225	Lähemäen lastentalo
	2226	Esiopetus Lähemäen lastentalo
2230 Tikanpellon päiväkoti	2230	Tikanpellon päiväkoti
	2231	Esiopetus Tikanpellon päiväkoti
	2232	Esiopetus, 11-v, Tikanpellon päiväkoti
2235 Saksalan päiväkoti	2236	Esiopetus Saksalan päiväkoti
2240 Launialan päiväkoti	2240	Launialan päiväkoti
2245 Emolan päiväkoti	2245	Emolan päiväkoti
	2246	Esiopetus Emolan päiväkoti
	2247	Esiopetus, 11-v, Emolan päiväkoti
2250 Kaarisillan päiväkoti	2250	Kaarisillan päiväkoti
	2251	Esiopetus Kaarisillan päiväkoti
	2252	Esiopetus, 11-v, Kaarisillan päiväkoti
2255 Peitsarin päiväkoti	2255	Peitsarin päiväkoti
	2256	Esiopetus Peitsarin päiväkoti
	2257	Esiopetus Sairila
	2258	Esiopetus, 11-v, Peitsarin päiväkoti ja Sairila
2260 Sannan päiväkoti	2260	Sannan päiväkoti
	2261	Esiopetus Sannan päiväkoti
2265 Otavan päiväkoti	2265	Otavan päiväkoti
	2266	Esiopetus Otavan päiväkoti
	2267	Esiopetus, 11-v, Otavan päiväkoti

2270 Rantakylän päiväkot	2270 Rantakylän päiväkot
	2271 Esiopetus Rantakylän päiväkot
2275 Valkosenmäen päiväkot	2275 Valkosenmäen päiväkot
	2276 Esiopetus Valkosenmäen päiväkot
2280 Orikon helmen päiväkot	2280 Orikon helmen päiväkot
2285 Silvastin päiväkot	2285 Silvastin päiväkot
2290 Oravanpesän päiväkot	2290 Oravanpesän päiväkot
2295 Vilttihatun päiväkot	2296 Esiopetus Vilttihatun päiväkot
	2297 Esiopetus 11-v, Vilttihatun päiväkot
2300 Ristiinan päiväkot	2301 Esiopetus Ristiinan päiväkot
	2302 Esiopetus 11-v, Ristiinan päiväkot
2305 Nuppulan päiväkot	2306 Esiopetus Nuppulan päiväkot
2310 Kalevankankaan päiväkot	2310 Kalevankankaan päiväkot
	2311 Esiopetus Kalevankankaan päiväkot
2315 Naisvuoren päiväkot	2315 Naisvuoren päiväkot
	2316 Esiopetus Naisvuoren päiväkot
2320 Varahenkilötoiminta	2320 Varahenkilöstö
2325 Muut päiväkodit/ostopalvelut	2325 Muut päiväkodit/ostopalvelut
2326 Kilikellon päiväkot	2326 Esiopetus Kilikellon päiväkot

2400 Vuorohoito			
	2400 Vuorohoito		
		2400	Vrh Kilikellon päiväkoti
		2401	Vrh Ristiinan päiväkoti
		2402	Vrh Nuppulan päiväkoti
		2403	Vrh Saksalan päiväkoti
		2404	Vrh Vilttihatun päiväkoti
2410 Ryhmäperhepäivähoito			
	2410 Ryhmäperhepäivähoito		
		2410	Rppk Vaahteramäki
		2411	Rppk Omppu
		2412	Rppk Pajunkissa
		2413	Rppk Piilopirtti
		2414	Rppk Torpantie
		2415	Rppk Untuvikot
		2416	Rppk Peipposet
		2417	Rppk Otsola
		2419	Rppk Muut/ostopalvelut
2430 Perhepäivähoito hoitajan kodissa			
	2430 Perhepäivähoito hoitajan kodissa		
		2430	Yksityiset hoitajat
		2431	Pph Mikkeli
		2434	Pph Otava
		2435	Pph Ristiina
		2438	Muu pph/ostopalvelut
2450 Erityispäivähoito			
	2450 Erityispäivähoito		
		2450	Erityispäivähoito
2460 Avoimet varhaiskasvatuspalvelut			
	2460 Avoimet varhaiskasvatuspalvelut		
		2460	Avoim päiväkot Punapirtti
		2461	Avoim päiväkot Jussin Tupa
		2462	Avoim päiväkot Ristiina
		2463	Avoim päiväkot Rantakylä
		2464	Muut avoimet päiväkodit
		2465	Kerhotoiminta
2470 Lasten kotihoidon tuki			
	2470 Lasten kotihoidon tuki		
		2470	Lasten kotihoidon tuki

260 Perusopetuspalvelut	2480 Lasten yks.hoidon tuki ja kuntalisä		
	2480 Lasten yks.hoidon tuki ja kuntalisä	2480	Yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli
		2481	Yksityinen perhepäivähoito
		2482	Yksityisen esiopetuksen maksusitoumukset
	2490 Maahanmuuttajien päivähoito		
	2490 Maahanmuuttajien päivähoito	2490	Kiintiöpakolaisten päivähoito
	2600 Perusopetuksen hallinto		
	2600 Perusopetuksen hallinto	2600	Hallinto/perusopetus
		2601	Koulunkäyntiav./vammaisp.
		2602	Koulunkäyntiavustajat/Avi
		2603	Koulunkäyntiavustajat/sijoitetut
	2610 Perusopetus		
	2610 Perusopetus	2610	Yhteiset/peruskoulut
		2611	Anttolan yhtenäiskoulu
		2613	Launialan koulu
		2614	Lähemäen koulu
		2615	Moision koulu
		2616	Olkkolan koulu
		2617	Otavan koulu
		2618	Peitsarin koulu
		2619	Päämajakoulu
		2621	Rantakylän yhtenäiskoulu
		2622	Rouhialan koulu
		2623	Rämälän koulu
		2624	Sairilan koulu
		2625	Tuppuralan koulu
		2626	Urpolan koulu
		2627	Vanhalan koulu
		2628	Mikkelin lyseon koulu
		2629	Urheilupuiston koulu
		2630	Haukivuoren yhtenäiskoulu
		2631	Mikael-koulu
		2632	Kalevankankaan koulu
		2633	Ristiinan yhtenäiskoulu
		2634	Suomenniemen koulu
		2639	Projektit/peruskoulut

280 Erityisopetuspalvelut	2700 Iltapäivätoiminta	2700 Iltapäivätoiminta	2700 Yhteiset/iltapäivätoiminta
			2701 Anttolan yhtenäiskoulu, ip
			2702 Ihastjärven koulu, ip
			2703 Launialan koulu, ip
			2704 Lähemäen koulu, ip
			2705 Moision koulu, ip
			2706 Olkkolan koulu, ip
			2707 Otavan koulu, ip
			2708 Peitsarin koulu, ip
			2709 Päämajakoulu, ip
			2710 Rahulan koulu, ip
			2711 Rantakylän yhtenäiskoulu, ip
			2712 Rouhialan koulu, ip
			2713 Rämälän koulu, ip
			2714 Sairilan koulu, ip
			2715 Tuppuralan koulu, ip
			2716 Urpolan koulu, ip
			2717 Vanhalan koulu, ip
			2718 Haukivuoren yhtenäiskoulu, ip
			2719 Kalevankankaan koulu, ip
			2720 Ristiinan yhtenäiskoulu, ip
	2750 Maahanmuuttajaopetus	2750 Maahanmuuttajaopetus	2750 Maahanmuuttajaopetus
			2751 Turvapaikanhakijat/valmistavaopetus
	2800 Erityisopetuspalv/Perusopetus	Ela-opetus	2610 Yhteiset/Ela
			2611 Anttolan yhtenäiskoulu
			2613 Launialan koulu
			2614 Lähemäen koulu
			2615 Moision koulu
			2616 Olkkolan koulu
			2617 Otavan koulu
			2618 Peitsarin koulu
			2619 Päämajakoulu
			2621 Rantakylän yhtenäiskoulu
			2622 Rouhialan koulu
			2623 Rämälän koulu
			2624 Sairilan koulu
			2625 Tuppuralan koulu
			2626 Urpolan koulu

	2627	Vanhalan koulu
	2628	Mikkelin lyseon koulu
	2629	Urheilupuiston koulu
	2632	Kalevankankaan koulu ela opetus
	2633	Ristiinan yhtenäiskoulu
	2634	Suomenniemen koulu ela-opetus
	2630	Haukivuoren yhtenäiskoulu
Erityisopetus 9 v.	2610	Yhteiset erityisopetus 9 v
	2611	Anttolan yhtenäiskoulu
	2613	Launialan koulu
	2614	Lähemäen koulu
	2615	Moision koulu
	2616	Olkolan koulu
	2617	Otavan koulu
	2618	Peitsarin koulu
	2619	Päämajakoulu
	2621	Rantakylän yhtenäiskoulu
	2622	Rouhialan koulu
	2623	Rämälän koulu
	2624	Sairilan koulu
	2625	Tuppuralan koulu
	2626	Urpolan koulu
	2627	Vanhalan koulu
	2628	Mikkelin lyseon koulu
	2629	Urheilupuiston koulu
	2631	Mikael koulu
	2632	Kalevankankaan koulu erit.op. 9 v
	2633	Ristiinan yhtenäiskoulu erit. op. 9 v
	2634	Suomenniemen koulu erit.op. 9 v
	2630	Haukivuoren yhtenäiskoulu
2800 Sairaalaopetus	2800	Moision sairaalakoulu/Lyseo
	2801	Lammenranta sairaalaopetus/Urpola
2810 Erityisopetus 11 v	2810	Yhteiset erityisopetus 11 v
	2811	Anttolan yhtenäiskoulu, 11 v
	2813	Launialan koulu, 11 v
	2814	Lähemäen koulu, 11 v
	2815	Moision koulu, 11 v
	2816	Olkolan koulu, 11 v
	2817	Otavan koulu, 11 v
	2818	Peitsarin koulu, 11 v
	2819	Päämajakoulu, 11 v

			2821	Rantakylän yhtenäiskoulu, 11 v
			2822	Rouhialan koulu, 11 v
			2823	Rämälän koulu, 11 v
			2824	Sairilan koulu, 11 v
			2825	Tuppuralan koulu, 11 v
			2826	Urpolan koulu, 11 v
			2827	Vanhalan koulu, 11 v
			2828	Mikkelin lyseon koulu, 11 v
			2829	Urheilupuiston koulu, 11 v
			2830	Mikael koulu, 11 v
			2831	Kalevankankaan koulu, 11 v
			2832	Ristiinan yhtenäiskoulu, 11 v
			2833	Suomenniemen koulu, 11 v
			2834	Haukivuoren yhtenäiskoulu, 11 v
284	Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus			
	2840	Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus		
		2840	Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus	
			2840	Yhteiset/vaikeimm. keh.vamm. opetus
			2842	Kalevankankaan koulu, vaikeimm. keh.vamm. opetus
			2843	Ristiinan yhtenäiskoulu, vaikeimm. keh.vamm. opetus
285	Esiopetuspalvelut			
	2850	Esiopetus 9 v.		
		2850	Esiopetus 9 v.	
			2850	Esiopetus 9 v.
	2860	Esiopetus 11v.		
		2860	Esiopetus 11v.	
			2860	Esiopetus 11v.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunta luo edellytyksiä ja toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lautakunta tukee lasten, nuorten ja aikuisten edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä henkiseen että myös fyysiseen hyvinvointiin.

Palvelusuunnitelma

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluja, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella yhä niukkenevilla resursseilla on vaikeaa. Toiminnassa pyritään turvaamaan laadukkaat, tasavertaiset ja pedagogisesti toimivat sekä kohtuullisesti saavutettavissa olevat kasvatus- ja opetuspalvelut sekä terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt koko kaupungin alueella. Lautakunnan alaisen toiminnan merkitystä ja vaikuttavuutta asukkaiden hyvinvointiin, sen synnyttämiseen, ylläpitämiseen ja kehittämiseen, tullaan korostamaan.

Yhdyspintatyöllä ja yhteen sovittavan johtamisen keinoin luodaan ja vahvistetaan uusia yhteistyörakenteita ja monitoimijaisia toimintamalleja mm. sosiaali- ja terveydenhuollon, kolmannen sektorin, oppilaitosten ja kaupungin omien toimijoiden välillä. Kehittämistyöpanosta osoitetaan yhdyspintatyön lisäksi mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tunne- ja vuorovaikutuskasvatuksen kehittämiseen. Tavoitteena on, että vuonna 2020 kaikki koulut ovat päässeet tunne- ja vuorovaikutuskoulutuksen sekä neuropsykiatrinen valmennus –koulutuksen piiriin. Lisäksi kehittämispanosta osoitetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen kuten koulujen kerhotoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä erilaisten turvallisuutta edistävien suunnitelmien laadintaan ja päivittämiseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä avustusten ja hankkeiden hakemiseen ja koordinointiin. Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen on yksi kehittämistoiminnan keskeisistä painopisteistä. Perustetaan kokeiluna perheiden avoin kohtaamispaikka pääkirjaston alakertaan.

Mikkelissä toimii tällä hetkellä kaksi lukiota: Mikkelin etä- ja aikuislukio ja Mikkelin lukio, jolla on kaksi toimipistettä keskustan toimipiste ja Ristiinan toimipiste. Lisäksi lukiokoulutusta annetaan Mikkelin kaupungin liikelaite Otavian NettiLukiassa. Lukiokoulutuksen hallinnollista uudistamista jatketaan yhdistämällä hallinnollisesti Mikkelin etä- ja aikuislukio ja NettiLukio. Tavoiteaikataulu hallinnolliseen yhdistämiseen on 1.8.2020. Hallinnollisten uudistuksien myötä kehitetään uusien yksiköiden toimintaa ja toimintakulttuuria sekä niiden yhteistyötä. Mikkelin lukiokoulutuksen visiona on toimia maakunnan kärkenä lukiokoulutuksessa. Uudet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet julkistetaan marraskuussa 2019. Tavoitteena on saada uudet opetussuunnitelmat hyväksyttäväksi viimeistään keväällä 2021. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021. 1.8.2019 voimaan tulleiden uuden lukiolain ja lukioasetuksen sekä uuden ylioppilastutkintolain suuntaisia uudistuksien toteutuksia jatketaan yhteistyössä mm. eri korkeakoulujen, eri lukiokoulutuksen järjestäjien ja valtakunnallisen Luke- verkoston kanssa.

Lautakunnan toiminnassa toteutetaan kaupunkirakennesuunnitelman ja palvelusuunnitelman toimenpiteet.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Tunne- ja vuorovaikutuskasvatuspolku varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (sis. mm. kiusaamisen ehkäisyn ja moniammatillisen yhteistyön)/varhaiskasvatus ja perusopetus	Vastuullinen ja aidosti välittävä asennoituminen kaikilla varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa työskentelevillä aikuisilla.

	Ehkäisevä päihdetyön toimenpiteet eri ikäisille 4-vuotissuunnitelman mukaisesti/ehkäisevän päihdetyön koordinaattori	Tupakointi/sähkösavukkeen käyttö päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,1 % /9,7%, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Nuuskaa päivittäin; % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 4 %/4,5 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/10,2 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 3,8 %/5 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/7,9 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Raittius, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 64,5 %/61,7 %, tavoite: raittiiden osuus lisääntyy kaikissa ryhmissä
	Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit sekä yhteisöllisessä työssä että yksilökohtaisissa tukimuodoissa/hallinto, varhaiskasvatus ja perusopetus, lukiokoulutus	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 %
	Elintapaneuvonta edistää hyviä ravinto-liikunta-unitottumuksia/varhaiskasvatus ja perusopetus, lukiokoulutus, Meijän Mikkeli -hanke	PYLL- indeksi (Potential Years of Life Lost), Ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet Lähtötilanne (2010-2014): Miehet: Tilanne koko maata huonompi, etenkin alkoholin ja tupakan osalta. Ennenaikaiset menetykset suurimmat: 1) Tapaturmat ja myrkytykset, joista 58 % itsemurhat 2) verenkierroelinsairaudet ja pahanlaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä)

		Naiset: Tilanne koko maan tasolla. Kehitys positiivisinta koko maassa alkoholin suhteen. Huomio tupakan haittoihin. Ennenaikaiset menetykset suurimmat 1) pahalaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä), trendi huonompaan suuntaan 2) tapaturmat ja myrkytykset, trendi parempaan suuntaan, alkoholihaitat pienentyneet Tavoite: koko maan taso, erityinen huomio: Miehet: alkoholin ja tupakan haittojen vähentäminen. Naiset: Tupakan haittojen vähentäminen. Molemmilla lihavuuden ehkäisy.
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus/kasvatus ja perusopetus, lukiokoulutus	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 % Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 26,3 %/26,9 %, tavoite: 33 % lukio: 29,1 %/30,5 %, tavoite: 33 % amm: 31,3 %/28,6 %, tavoite: 33 % Ei yhtään läheistä kaveria/ystävää, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 0,6 %/0,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 7,2 %/8,5 %, tavoite: 0 % lukio: 8 %/7,2 %, tavoite: 0 % amm: 7,6 %/7,4 %, tavoite: 0 % Tuntee itsensä yksinäiseksi, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 1,8 %/2,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 8,6 %/9,5 %, tavoite: 0 % lukio: 10,3 %/10,4 %, tavoite: 0 % amm: 7,4 %/10 %, tavoite: 0 %

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Alueelliset matalan kynnyksen kohtaamispaikat/johto, kasvatus ja perusopetus Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit/johto, kasvatus ja perusopeutus Eri ikäisten ja eri ryhmien kohtaamisen edistäminen läpäisevästi toiminnassa/kaikki tulosalueet Yhdenvertainen harrastusmahdollisuuksien edistäminen ja harrastusmahdollisuuksien hakujärjestelmä/kaikki tulosalueet Tutortoiminta ja lukioden yhteisölliset tapahtumat ja toiminta/lukioiden rehtorit, opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja opiskelijakuntien ohjaavat opettajat	Perheiden avoin kohtaamispaikka pääkirjaston alakerrassa perustettu ja kokeilun perusteella päätetään paikan jatkosta. Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 82 %/83,3 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 89 %/89,9 %, tavoite: 100 % Lukio: 94 % /93,4 %, tavoite: 100 %
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet	Kannustetaan sekä oppilaita että henkilökuntaa koulumatkapyöräilyyn, liikennekasvatus/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Amm. opp: 78,3 %/81,5 %, tavoite: 100 % Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus,% (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): Kaikki MLI 25,5 %/koko maa 27,6 %, tavoite: MLI 30 % 20-64 v. 22,9 %/27,6 %, tavoite: 30 % 65+ 31,6 %/27,8 %, tavoite: 33 % Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 48,1/ 45,1 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 22,1 %/19,2 %, tavoite: 100 % lukio:13,6 %/ 13.1 %, tavoite: 100 % amm: 11,5 %/12,6 %, tavoite: 100 % Vapaa-aikana liikuntaa harrastavien osuus, % (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): 81,2 %/ koko maa (2016) 78,8 % , tavoite: 100 %
Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Lähiluontoympäristön hyödyntäminen Liikuntapaikkojen ym. rakennetun toimintaympäristön hyödyntäminen Kulttuuritoiminta hyvinvoinnin edistäjänä/kasvatus- ja opetushenkilöstö	

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Yhdyspintatyössä valmistautuminen uuteen maakuntaan	Yhteensovittava johtaminen kaupungin ja muiden toimijoiden kesken, mm. si-sote-järjestöt/johto, kasvatusta ja perusopetus, lukiokoulutus Perheiden hyvinvoinnin tukeminen eri elämäntilanteissa/kasvatusta- ja opetushenkilöstö Erityistilanteiden tunnistaminen (myös heikot signaalit) matalalla kynnyksellä, parisuhteiden tuki varhain sekä eroauttaminen/kasvatusta- ja opetushenkilöstö Lähikouluperiaatteen vahvistaminen siten, että lapsille ja nuorille mahdollistuu tarvittavat tukitoimet ensisijaisesti omalla koulualueellaan. Toimintaa kehitetään yhdessä Essoten koulutiimien kanssa turvaten lapsen ja perheen palvelut matalalla kynnyksellä ja varhaisesti./kasvatusta- ja opetushenkilöstö	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 6,7 % / 7,3 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 6,6 % / 5,8 %, tavoite: 0 % lukio: 1 % / 1,1 %, tavoite: 0 % amm: 3 % / 3,3 %, tavoite: 0 % Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Parane kaikissa ryhmissä 4.-5. lk: MLI 58,6 % / koko maa 58,3 % 8.-9. lk: 36,4 % / 39,5 % lukio: 33,8 % / 38,8 % amm: 40,5 % / 40,5 %
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Sisäilmaongelmien hallittu hoitaminen ja ehkäisy/koko tulosalue sekä Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue Kokemus turvallisuudesta (mm. ympäristön siisteys, esteettisyys, valaistus, ei lymykojia)/kaikki tulosalueet Kotouttaminen, maahanmuuttajat osaksi yhteisöjä/kaikki tulosalueet Osallisuuden kokeminen/kasvatusta- ja opetushenkilöstö Sensitiivinen havainnointi lasten kiusaamisen ehkäisemiseksi. Turvallisuuden tunteen luominen kiusaamiseen ja häirintään välittömästi puuttumalla. Teoille nollatoleranssi/koko henkilöstö Koulutetaan henkilökunta tunnistamaan ja puuttumaan erilaisiin turvallisuutta yksilö- tai yhteisötasolla vaarantaviin ilmiöihin. Ääritapauksissa yhteistyö poliisin kanssa/koko henkilöstö Kartoitetaan lukuvuosittain opiskelijoiden turvallisuuden tuntemuksia/rehtorit Harjoitellaan turvallisuutta ylläpitäviä asioita ja toimia/rehtorit Luokkien ryhmytymiseen panostaminen/ryhmänohjaajat Päivitetyt pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat Turvakävelyt/rehtorit	sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen määrä vähenee Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus, % (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): Kaikki MLI 92,8 % / koko maa 91,2 %, tavoite: 95 % 65v + 92,9 % / 91,8 %, tavoite: 95 % Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 6,7 % / 7,3 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 6,6 % / 5,8 %, tavoite: 0 % lukio: 1 % / 1,1 %, tavoite: 0 % amm: 3 % / 3,3 %, tavoite: 0 % Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Parane kaikissa ryhmissä 4.-5. lk: MLI 58,6 % / koko maa 58,3 % 8.-9. lk: 36,4 % / 39,5 % lukio: 33,8 % / 38,8 % amm: 40,5 % / 40,5 %

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Liikennepäästöjen vähentäminen	Waltti-kortin käyttö Liikkuminen kävellen ja pyöräillen/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Huoltajien koulukyyditykset vähenevät, kun oppilaat käyttävät julkisia kulkuneuvoja tai kävelevät tai pyöräilevät
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Ympäristökasvatus, teemaopinnot/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen		

Painopiste: Elinvoimaisuus		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Resurssitehokkuus	Biojätteiden kierrätyksen lisääminen syntypaikkalajittelun ja keräämisen tehostamisella/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Syntyvän sekajätteen määrä/määrä pienenee sihyntöimipisteissä (koulut ja päiväkodit)
Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Saavutettavuus	Viisaan liikenteen kokeilut (joukkoliikenteen kutsupalvelut, yhteiskuljetukset esim. koulu-, palvelu- ja asiointiliikenteessä, työmatkaliikennekokeilu AIKO –hankkeessa) – Waltti-kortin käyttö mahdollistaa maksuttoman joukkoliikenteen peruskoululaisille/Kyytineuvo ja koulut	joukkoliikenteen käyttäjämäärät (suoritetta)/määrä kasvaa
Palvelujen digitalisointi	Kaupungin omistamien tilojen ja alueiden varausjärjestelmän sähköistäminen sekä markkinoinnin tehostaminen – koulujen käytön laajentaminen kouluajan ulkopuolella/yhteistyö vuokrauspalvelujen kanssa TVT-taitoja opetellaan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, Google-maailman hyödyntäminen opetuksessa digimateriaalien kanssa/kasvatus- ja opetushenkilöstö Monipuolisia TVT-taitoja vahvistetaan lukiokoulutuksessa. Nettilukion kurssitarjonnan tarkoituksenmukainen hyödyntäminen joustavien opiskelupolkujen mahdollistamiseksi/tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä varhaiskasvatuksessa ja Wilma käytössä perusopetuksessa/kasvatus- ja opetushenkilöstö	julkisten tilojen käyttöaste, vajaakäyttöiset kiinteistöt/Lähtötilanne (15 h/vrk) 43 % / Tavoite 65 % Lähtötilanne Rakennuskohtainen varausjärjestelmä / Tavoite Avoin ja hlo riippumaton varausjärjestelmä Sujuvat palvelut
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Kestävän kehityksen suunnitelmat käytössä kaikissa yksiköissä/kasvatus- ja opetushenkilöstö Kaupungin virka-autojen käyttö/koko henkilöstö	käytetään kaupungin biokaasuautoja virka- ja virantoimitusmatkoissa

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kalevankangas - kehittämisalusta	Edistetään kuntalaisten tasavertaisuutta ja osallisuutta liikunnalliseen elämäntapaan/varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus käyttää Kalevankankaan alueen palveluja/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Kalevankankaan liikuntapaikkojen käyttö kasvaa
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Osallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen (nuoret ja aikuiset) osaamisen kehittämisen keinoin/lukiokoulutus	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/Ei tutkintoa: v. 2016: 6612 hlö / pienenee vuosittain
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Opintotarjonnan Outlet (monimuotoinen verkostomainen koulutustarjotin)/lukiokoulutus	Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/v. 2016: 13645 hlö / kasvaa vuosittain Nuorisotyöttömyyden (17-24 v.) väheneminen/Lähtötilanne (2016): 21,8 %/17 % Tavoite: korkeintaan maan keskiarvotaso
	Yhteinen näkyvyys/lukiokoulutus	
	Koulutuksen järjestäjien oma neuvottelukunta/johto, lukiokoulutus	

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Työllistämisperusteiset oppisopimukset ja muu koulutukseen ohjaus	Oppisopimuksia palvelualueelle mahdollisuuksien mukaan/kaikki tulosalueet	Oppisopimusten lukumäärä/ 15kpl/vuosi
Osaavan työvoiman varmistaminen	Aktiivinen rekrytointi/kaikki tulosalueet	Tavoitteena saada uusia asukkaita ja lisätä seudun näkyvyyttä

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Strategian jalkauttaminen ja brändityö	Sitoutetaan kaupunkiorganisaatio ja yhteistyökumppanit strategian ja kaupunkibrändin toteuttamiseen Koulutetaan kaupunkiorganisaatiota ja yhteistyökumppaneita/koko henkilöstö	Kaupunkiorganisaatio, yhteistyökumppanit ja kaupunkilaiset käyttävät aktiivisesti Mikkelin uutta brändiä
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Tuodaan esiin Mikkelin hyviä puolia monikanavaisesti Markkinoidaan sähköisiä kanaviamme niin sisäisesti kuin ulkoisesti Laadukkaat kasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä terveet, turvalliset ja uudet tilat lisäävät kaupungin vetovoimaa/koko henkilöstö Laadukkaat ja monipuoliset lukiopalvelut, joita kehitetään aktiivisesti yhteistyössä mm. Viisiapilaverkoston ja LUKE – verkoston kanssa. Mikkelin rooli verkko-oppimisen ja monimuoto-oppimisen kehittäjänä nostetaan aktiivisesti esille/tulosaluejohtaja ja lukiodien rehtorit	

Kasvatus- ja opetuslautakunta/hallinto

Kasvatus ja opetus/hallinto tarjoaa kehittämis- ja hallintopalveluja sekä johtamisen tukea tulosalueiden kehittämis- ja palvelutavoitteiden toteuttamiseksi koko sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueelle.

Palvelusuunnitelma

Kasvatus ja opetus/hallinto tuottaa palveluja kattavasti koko palvelualueensa tulosalueille. Yhteistyötä kehitetään ja vahvistetaan eri palvelualueiden välillä kaupungin strategian mukaisesti. Johtamisen tukipalvelujen toimintatapoja ja organisointia kehitetään edelleen yhteistyössä hallintopalvelukeskuksen kanssa. Ehkäisevällä päihdetyöllä pyritään ohjaamaan asukkaita päihteettömään elämään. Kansalaistoimijalähtöinen hanke Meijän Mikkeli, joka käynnistyi 1.7.2018, päättyy 31.12.2020.

Yhdyspintatyöllä ja yhteen sovittavan johtamisen keinoin luodaan ja vahvistetaan uusia yhteistyörakenteita ja monitoimijaisia toimintamalleja mm. sosiaali- ja terveydenhuollon, kolmannen sektorin, oppilaitosten ja kaupungin omien toimijoiden välillä. Kehittämistyöpanosta osoitetaan yhdyspintatyön lisäksi mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tunne- ja vuorovaikutuskasvatuksen kehittämiseen, jossa tavoitteena on, että vuonna 2020 kaikki koulut ovat päässeet tunne- ja vuorovaikutuskoulutuksen sekä neuropsykiatrinen valmennus –koulutuksen piiriin. Lisäksi kehittämispanosta osoitetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen kuten koulujen kerhotoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä erilaisten turvallisuutta edistävien suunnitelmien laadintaan ja päivittämiseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä avustusten ja hankkeiden hakemiseen ja koordinointiin. Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen on yksi kehittämistoiminnan keskeisistä painopisteistä.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Tunne- ja vuorovaikutuskasvatuspolku varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (sis. mm. kiusaamisen ehkäisyn ja moniammatillisen yhteistyön)/kehittämispäällikkö	Vastuullinen ja aidosti välittävä asennoituminen kaikilla varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa työskentelevillä aikuisilla.
	Ehkäisevä päihdetyön toimenpiteet eri ikäisille 4-vuotissuunnitelman mukaisesti/ehkäisevän päihdetyön koordinaattori	Tupakointi/sähkösavukkeen käyttö päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,1 % /9,7%, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Nuuskaa päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 4 %/4,5 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/10,2 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017):

		8.-9. lk: 3,8 %/5 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/7,9 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Raittius, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 64,5 %/61,7 %, tavoite: raittiiden osuus lisääntyy kaikissa ryhmissä
	Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit sekä yhteisöllisessä työssä että yksilökohtaisissa tukimuodoissa/sivistysjohtaja, kehittämisspäällikkö, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori, Meijän Mikkeli -hanke	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 %
	Elintapaneuvonta edistää hyviä ravinto-liikunta-unitottumuksia/Meijän Mikkeli-hanke	PYLL- indeksi (Potential Years of Life Lost), Ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet Lähtötilanne (2010-2014): Miehet: Tilanne koko maata huonompi, etenkin alkoholin ja tupakan osalta. Ennenaikaiset menetykset suurimmat: 1) Tapaturmat ja myrkytykset, joista 58 % itsemurhat 2) verenkiertoelinsairaudet ja pahanlaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä) Naiset: Tilanne koko maan tasolla. Kehitys positiivisinta koko maassa alkoholin suhteen. Huomio tupakan haittoihin. Ennenaikaiset menetykset suurimmat 1) pahanlaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä), trendi huonompaan suuntaan 2) tapaturmat ja myrkytykset, trendi parempaan suuntaan, alkoholihaitat pienentyneet Tavoite: koko maan taso, erityinen huomio: Miehet: alkoholin ja tupakan haittojen vähentäminen.

		Naiset: Tupakan haittojen vähentäminen. Molemmilla lihavuuden ehkäisy.
Kumppanuustalo-toimintamalli	Kehitetään yhteisöllisyyden toimintamalleja kaupungin, järjestötoimijoiden ja vapaaehtoistoimijoiden yhteistyönä, lähellä kaupunkilaisten arkea/sivistysjohtaja, kehittämisspäällikkö, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori, Meijän Mikkeli -hanke	Kumppanuustoimintamalli rakennettu ja kumppanuustalotoiminta käynnistynyt
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Jalkaudutaan kaupunkilaisten keskuuteen, teemoina kaavoitus, talous, kouluverkko jne./koko henkilöstö	Meijän Mikkeli Joukkorahoituskokeilut jatkuvat yhteistyössä Hope ry:n kanssa
	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus/lautakunta	kuullaan lapsia ja nuoria heitä koskevassa päätöksenteossa

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Alueelliset matalan kynnyksen kohtaamispaikat/ sivistysjohtaja, kehittämisspäällikkö	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 82 %/83,3 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 89 %/89,9 %, tavoite: 100 % Lukio: 94 % /93,4 %, tavoite: 100 % Amm. opp: 78,3 %/81,5 %, tavoite: 100 % Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus,% (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): Kaikki MLI 25,5 %/koko maa 27,6 %, tavoite: MLI 30 % 20-64 v. 22,9 %/27,6 %, tavoite: 30 % 65+ 31,6 %/27,8 %, tavoite: 33 % Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 48,1/ 45,1 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 22,1 %/19,2 %, tavoite: 100 % lukio:13,6 %/ 13.1 %, tavoite: 100 % amm: 11,5 %/12,6 %, tavoite: 100 % Vapaa-aikana liikuntaa harrastavien osuus, % (FinSote, aikuisväestö)Lähtötilanne

		(2015): 81,2 %/ koko maa(2016) 78,8 % , tavoite: 100 % Meijän Mikkeli hankkeen Kohtaamiskahvilat romaani- ja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille Starlightissa ja RUK:n kahvilassa
	Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit/sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö	Kokeiluna toteutetaan perheiden avoin kohtaamispaikka pääkirjaston alakertaan. Meijän Mikkelin perheparkkitoiminta jatkuu yhteistyössä järjestöjen kanssa. Meijän Mikkelin asukastoiminta yhteistyössä seurakunnan ja avoimen varhaiskasvatuksen kanssa Kattilansilta-Laajalammen alueella jatkuu.
	Yhdenvertainen harrastusmahdollisuuksien edistäminen ja harrastusmahdollisuuksien hakujärjestelmä/Meijän Mikkeli –hanke	Hakujärjestelmä on valmis.

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Yhdyspintatyössä valmistautuminen uuteen maakuntaan	Yhteensovittava johtaminen kaupungin ja muiden toimijoiden kesken, mm. si-sote-järjestöt/sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa,% (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk; 6,7 %/ 7,3 % , tavoite: 0 % 8.-9. lk: 6,6 %/5,8 % , tavoite: 0% lukio: 1 %/1.1 % , tavoite: 0 % amm: 3 %/3,3 % , tavoite: 0 % Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Paranee kaikissa ryhmissä 4.-5. lk: MLI 58,6 %/ koko maa 58,3 % 8.-9. lk: 36,4 %/39,5 % lukio: 33,8 %/38,8 % amm: 40,5 %/40,5 %
	Lähikouluperiaatteen vahvistaminen siten, että lapsille ja nuorille mahdollistuu tarvittavat tukitoimet ensisijaisesti omalla koulualueellaan. Toimintaa kehitetään yhdessä Essoten koulutiimien kanssa turvaten lapsen ja perheen	

	palvelut matalalla kynnyksellä ja varhaisesti./sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö	
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Sisäilmaongelmien hallittu hoitaminen ja ehkäisy/sivistysjohtaja, Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen määrä vähenee

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Elinvoimaisuus		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Resurssitehokkuus	Biojätteiden kierrätyksen lisääminen syntypaikkalajittelun ja keräämisen tehostamisella/koko henkilöstö	Syntyvän sekajätteen määrä/määrä pienenee sihtyn toimipisteissä

Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Palvelujen digitalisointi	Kaupungin omistamien tilojen ja alueiden varausjärjestelmän sähköistäminen sekä markkinoinnin tehostaminen – koulujen käytön laajentaminen kouluajan ulkopuolella/sivistysjohtaja	julkisten tilojen käyttöaste, vajaakäyttöiset kiinteistöt/Lähtötilanne (15 h/vrk) 43 % / Tavoite 65 % Lähtötilanne Rakennuskohtainen varausjärjestelmä / Tavoite Avoin ja hlö riippumaton varausjärjestelmä
	Palautejärjestelmä otetaan käyttöön/sivistysjohtaja	palautejärjestelmä käytössä
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Kaupungin virka-autojen käyttö/koko henkilöstö	käytetään kaupungin biokaasuautoja virka- ja virantoimitusmatkoissa

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kalevankangas -kehittämislusta	Edistetään kuntalaisten tasavertaisuutta ja osallisuutta liikunnalliseen elämäntapaan – Saimaan Stadiumin käytön lisääminen/sivistysjohtaja, Meijän Mkkeli -hanke	Stadiumin kaupungin tuntien käyttöasteen nosto
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Osallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen (nuoret ja aikuiset) osaamisen kehittämisen keinoin/sivistysjohtaja, kehittämisapäällikkö	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/Ei tutkintoa: v. 2016: 6612 hlö / pienenee vuosittain
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Yhteinen näkyvyys/sivistysjohtaja	Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/v. 2016: 13645 hlö / kasvaa vuosittain Nuorisotyöttömyyden (17-24 v.) väheneminen/Lähtötilanne (2016): 21,8 %/17 % Tavoite: korkeintaan maan keskiarvotaso

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Osaavan työvoiman varmistaminen	Aktiivinen rekrytointi/kaikki tulosalueet ja palvelupäällikkö	Tavoitteena saada uusia asukkaita ja lisätä seudun näkyvyyttä

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Strategian jalkauttaminen ja brändityö	Sitoutamme kaupunkiorganisaation ja yhteistyökumppanit strategian ja kaupunkibrändin toteuttamiseen/koko henkilöstö	Kaupunkiorganisaatio, yhteistyökumppanit ja kaupunkilaiset käyttävät aktiivisesti Mikkelin uutta brändiä
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Tuomme esiin Mikkelin hyviä puolia monikanavaisesti Markkinoimme sähköisiä kanaviamme niin sisäisesti kuin ulkoisesti/koko henkilöstö	

Kasvatus ja opetus, hallinto		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Kasvatus ja opetus, hallinto						
Menot	€	393 925	401 075	408 500	7 425	1,9 %
Tulot	€	-1 100	-1 100	-1 100	0	0,0 %
Netto	€	392 825	399 975	407 400	7 425	1,9 %
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
Menot	€	38 969	39 243	35 800	-3 443	-8,8 %
Tulot	€	0	0	0	0	
Netto	€	38 969	39 243	35 800	-3 443	-8,8 %
Projektit						
Menot	€	318 752	460 967	442 100	-18 867	-4,1 %
Tulot	€	-264 000	-396 000	-430 000	-34 000	8,6 %
Netto	€	54 752	64 967	12 100	-52 867	-81,4 %
Ehkäisevä päihdetyö						
Menot	€	54 269	61 676	62 600	924	1,5 %
Tulot	€	0	0	0	0	
Netto	€	54 269	61 676	62 600	924	1,5 %
Kasvatus ja opetus, hallinto yhteensä						
Menot	€	805 915	962 961	949 000	-13 961	-1,4 %
Tulot	€	-265 100	-397 100	-431 100	-34 000	8,6 %
Netto	€	540 815	565 861	517 900	-47 961	-8,5 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Ei muutoksia toiminnassa. Meijän Mikkeli -hanke päättyy 31.12.2020.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

Lukiokoulutus, toisen asteen ja korkeakoulujen yhteistyö

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Koulutus tukee opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Palvelusuunnitelma

Mikkelissä toimii tällä hetkellä kaksi lukiota: Mikkelin etä- ja aikuislukio ja Mikkelin lukio, jolla on kaksi toimipistettä keskustan toimipiste ja Ristiinan toimipiste. Lisäksi lukiokoulutusta annetaan Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian NettiLukiassa. Lukiokoulutuksen hallinnollista uudistamista jatketaan yhdistämällä hallinnollisesti Mikkelin etä- ja aikuislukio ja NettiLukio. Tavoiteaikataulu hallinnolliseen yhdistämiseen on 1.8.2020. Hallinnollisten uudistuksien myötä kehitetään uusien yksiköiden toimintaa ja toimintakulttuuria sekä niiden yhteistyötä. Mikkelin lukiokoulutuksen visiona on toimia maakunnan kärkenä lukiokoulutuksessa. Tavoitteena on luoda ja turvata Mikkelin lukiokoulutukselle toimintaedellytykset ja oppimisympäristöt, joilla mahdollistetaan vision toteutuminen. Uudet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet julkistetaan marraskuussa 2019. Mikkelin lukioissa on jo aloitettu syksyllä 2019 uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisten opetussuunnitelmien valmistelutyö ja tavoitteena on saada uudet opetussuunnitelmat hyväksyttäväksi viimeistään keväällä 2021. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021. 1.8.2019 voimaan tulleiden uuden lukiolain ja lukioasetuksen sekä uuden ylioppilastutkintolain suuntaisia uudistuksien toteutuksia jatketaan yhteistyössä mm. eri korkeakoulujen, eri lukiokoulutuksen järjestäjien ja valtakunnallisen Luke- verkoston kanssa.

OHJELMAKORTIT

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Ehkäisevä päihdetyön toimenpiteet eri ikäisille 4-vuotissuunnitelman mukaisesti Yhteistyön tiivistäminen nuorisotoimen ja ESSOTE:n kanssa. Vastuu: Lukioiden rehtorit ja henkilöstö	Tupakointi/sähkösavukkeen käyttö päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,1 % /koko maa 9,7% Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Nuuskaa päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 4 %/koko maa 4,5 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/koko maa 10,2 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 3,8 %/koko maa 5 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä

		Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/koko maa 7,9 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Raittius, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 64,5 %/koko maa 61,7 % Tavoite: Raittiiden osuus lisääntyy kaikissa ryhmissä
	Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit sekä yhteisöllisessä työssä että yksilökohtaisissa tukimuodoissa • opiskelijaohjauksen kehittäminen • yksilölliset oppimispolut yhteistyö nuorisotoimen ja ESSOTE:n kanssa Vastuu: Lukioden rehtorit, opinto-ohjaajat ja ryhmänohjaajat	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 %
	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus: • aktiivinen opiskelijakunta ja tutortoiminta • opiskelijoiden osallistuminen suunnitteluun • opiskelijoita kuullaan ja opiskelija osallistuu itseään koskevien asioiden ja toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen. Vastuu: Lukioden rehtorit, opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja opiskelijakuntien ohjaavat opettajat	Kouluviihtyvyyden kokemus paranee ja opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet lisääntyvät.

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Tutortoiminta ja lukioden yhteisölliset tapahtumat ja toiminta Vastuu: Lukioden rehtorit, opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja opiskelijakuntien ohjaavat opettajat	Opiskelijakunnan ja tutoreiden toiminta koetaan kiinnostavana ja toiminta on aktiivista. Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Lukio: 94 % /93,4 %, tavoite: 100 % Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): lukio:13,6 %/ 13.1 %, tavoite: 100 %
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet	Kannustetaan sekä opiskelijoita että henkilökuntaa koulumatkapyöräilyyn. Liikennekasvatus Vastuu: opetushenkilöstö	Koulumatkapyöräilyn lisääntyminen. Siirtymiset päivän aikana tehdään mahdollisuuksien mukaan kävellen tai pyörällä.

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Yhdyspintatyössä valmis tautuminen uuteen maakuntaan	Yhteensovittava johtaminen kaupungin ja muiden toimijoiden kesken, mm. si-sote-järjestöt Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä	Monialaisen toimijuuden tiivistäminen Opiskelijahuollon ja pedagogisen tuen palvelut mahdollisimman lähellä opiskelijaa
Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus	Sisäilmaongelmien hallittu hoitaminen ja ehkäisy Kokemus turvallisuudesta Kotouttaminen, maahanmuuttajat osaksi yhteisöä Osallisuuden kokeminen Sensitiivinen havainnointi lasten kiusaamisen ehkäisemiseksi. Turvallisuuden tunteen luominen kiusaamiseen ja häirintään välittömästi puuttumalla. Teoille nollatoleranssi. Koulutetaan henkilökunta tunnistamaan ja puuttumaan erilaisiin turvallisuutta yksilö- tai yhteisötasolla vaarantaviin ilmiöihin. Ääritapauksissa yhteistyö poliisin kanssa. Kartoitetaan lukuvuosittain opiskelijoiden turvallisuuden tuntemuksia. Harjoitellaan turvallisuutta ylläpitäviä asioita ja toimia. Luokkien ryhmäytymiseen panostaminen. Päivitetyt pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat Turvakävelyt. Vastuu em. asioissa lukioden johdolla ja opetushenkilöstöllä. Terveet ja turvalliset tilat. Vastuu: Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Lapset ja nuoret sekä henkilökunta kokevat kasvu- ja oppimisympäristönsä turvallisesti paikaksi kasvaa ja oppia. Kiusaamis- ja häirintätapaukset vähenevät vuosittain. Tarvittavat tilojen turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät uudistukset tehdään. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa,% (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): lukio: 1 %/1.1 %, tavoite: 0 % Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Paranee kaikissa ryhmissä lukio: 33,8 %/38,8 %

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Liikennepäästöjen vähentäminen	Waltti –kortin käyttö Liikkuminen kävellen ja pyöräillen Vastuu: opetushenkilöstö	Huoltajien koulukyyditykset vähenevät, kun opiskelijat käyttävät julkisia kulkuneuvoja tai kävelevät tai pyöräilevät.
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohja-vesiriskin vähentäminen	Biologia / Maantieto / Teemaopinnot Vastuu: opetushenkilöstö	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuone-kaasupäästöjen vähentäminen	Biologia / Maantieto / Teemaopinnot Vastuu: opetushenkilöstö	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.
Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Palvelujen digitalisointi	Monipuolisia TVT-taitoja vahvistetaan lukiokoulutuksessa. Nettilukion kurssitarjonnan tarkoituksenmukainen hyödyntäminen joustavien opiskelupolkujen mahdollistamiseksi Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä	TVT-taitojen soveltaminen Suorittujen verkkokurssien määrä

Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Kestävän kehityksen suunnitelmat käytössä kaikissa yksiköissä Vastuu: Lukioden rehtorit ja opetushenkilöstö	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta
--	--	--

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kalevankangas – kehittämislusta	Lukioiden käyttävät Kalevankankaan alueen palveluja tarkoituksenmukaisella tavalla Vastuu: Lukioden rehtorit ja liikunnan opettajat	Kalevankankaan liikuntapalveluja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Osallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen (nuoret ja aikuiset) osaamisen kehittämisen keinoin Vastuu: Tulosaluejohtaja ja rehtorit	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/Ei tutkintoa: v. 2016: 6612 hlö / pienenee vuosittain Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/v. 2016: 13645 hlö / kasvaa vuosittain
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Opintotarjonnan Outlet (monimuotoinen verkostomainen koulutustarjotin) Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä	Nuorisotyöttömyyden (17-24 v.) väheneminen/Lähtötilanne (2016): 21,8 %/17 % Tavoite: korkeintaan maan keskiarvotaso
	Yhteinen näkyvyys Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä	
	Koulutuksen järjestäjien oma neuvottelukunta Vastuu: Tulosaluejohtaja	

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Osaavan työvoiman varmistaminen	Aktiivinen rekrytointi Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukioden rehtorit	Kelpoinen ja osaava henkilöstö

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Laadukkaat ja monipuoliset lukiopalvelut, joita kehitetään aktiivisesti yhteistyössä mm. Viisiapilaverkoston ja LUKE – verkoston kanssa. Mikkelin rooli verkko-oppimisen ja monimuoto-oppimisen kehittäjänä nostetaan aktiivisesti esille. Vastuu: Tulosaluejohtaja ja lukioden rehtorit	

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Varsinaiset opiskelijat	<i>kpl</i>	820	804	788	-16	-2,0 %
Mikkelin lukio	<i>kpl</i>	-	-	760		
Ristiinan lukio	<i>kpl</i>	-	-			
Aikuislukio	<i>kpl</i>	29	28	28		
Aineopiskelijoiden lukumäärä	<i>kpl</i>	171	163	151	-12	-7,36 %
Mikkelin lukio	<i>kpl</i>	-	-	1		
Ristiinan lukio	<i>kpl</i>	-	-			
Aikuislukio	<i>kpl</i>	153	160	150		
Opetuskurssien lukumäärä	<i>kpl</i>	903	874	822	-52	-5,95 %
Mikkelin lukio	<i>kpl</i>	-	-	747		
Ristiinan lukio	<i>kpl</i>	-	-			
Aikuislukio	<i>kpl</i>	81	79	75		
Lukio yhteensä						
Menot	€	5 959 611	6 016 474	6 150 000	133 526	2,2 %
Tulot	€	-197 919	-176 600	-408 500	-231 900	131,3 %
Netto	€	5 761 691	5 839 874	5 741 500	-98 374	-1,7 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Kaupunkirakennesuunnitelmassa edellytetty lukiokoulutuksen säästövelvoitteet on huomioitu lukiokoulutuksen toiminnassa, samoin viiden prosentin säästö aineista, tavaroista ja tarvikkeista. ~~Mikkelin lukion Ristiinan toimipiste esitetään lakkautettavaksi 1.8.2020 kaupungin vaikeutuneen taloustilanteen vuoksi.~~ Lukiokoulutuksen kehittämistoimia jatketaan pyrkimällä yhdistämään Mikkelin etä- ja aikuislukion ja liikelaitos Otavian NettiLukio hallinnollisesti liikelaitos Otavian alle.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tulosalue vastaa varhaiskasvatus- sekä esi- ja perusopetuspalvelujen järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä. Tulosalueella luodaan edellytyksiä toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatus ja perusopetus kehittävät yhteistyössä mahdollisimman ehjää ja yhdensuuntaista kasvun ja oppimisen jatkumoa. Yhteistä kasvun ja oppimisen polkua rakennetaan mm. varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien avulla, oppimisen ja koulunkäynnin tukea, oppilashuoltoa sekä kodin ja varhaiskasvatuksen sekä koulun välistä yhteistyötä kehittämällä.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Syrjäytymisen ehkäisy	Tunne- ja vuorovaikutuskasvatuspolku varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (sis. mm. kiusaamisen ehkäisyn ja moniammatillisen yhteistyön) - Arvostamme jokaista lasta ja nuorta yksilönä ja arvokkaana yhteisömme jäsenenä. Heidän mielipiteensä on meille tärkeää tietoa palvelutuotannon perustana. - Vahvistamme lapsen ja nuoren vaikuttamismahdollisuuksia jatkuvasti arjessa (oppilaskunta, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, teemapäivät) - Tunnetaitokasvatus toimintatavaksi jokaiseen yksikköön. - Kiusaamisen ehkäiseminen (KiVa, verso.miniverso, resto, kaverikerhot) Vastuu: Kasvatus- ja opetushenkilöstö	Vastuullinen ja aidosti välittävä asennoituminen kaikilla varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa työskentelevillä aikuisilla.
	Ehkäisevä päihdetyön toimenpiteet eri ikäisille 4-vuotissuunnitelman mukaisesti Yhteistyön tiivistäminen nuorisotoimen ja ESSOTE:n kanssa.	Tupakointi/sähkösavukkeiden käyttö päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 8,5 % /8,0 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Nuuskaa päivittäin, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 6,3 %/4,9 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 8,1 %/9,6 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 4,0 %/4,4 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 10,2 %/8,6 % Tavoite: Vähenee kaikissa ryhmissä

		Raittius, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 8.-9. lk: 63,9 %/60,7 %, Tavoite: Raittiiden osuus lisääntyy kaikissa ryhmissä
	Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit sekä yhteisöllisessä työssä että yksilökohtaisissa tukimuodoissa - oppilaanohjauksen kehittäminen - yksilölliset oppimispolut - yhteistyö nuorisotoimen ja ESSOTE:n kanssa	Vuosittain kaikki 9.luokkalaiset saavat päättötodistuksen. Kaikille peruskoulun päättäneille löytyy jatko-opintopaikka.
Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus: - aktiivinen tukioppilas – ja oppilaskuntatoiminta - oppilaiden osallistuminen arjen suunnitteluun - kerhotoiminnan sisällöt oppilaiden toiveista lähtien - positiivisen ja osallistavan pedagogiikan koulutukset - toiminnallisen oppimisen koulutukset ja työtavat - Lapset puheeksi –keskustelut - Lasta kuullaan ja lapsi osallistuu itseään koskevien asioiden ja toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen.	Kouluviihtyvyyden ja varhaiskasvatuksessa viihtymisen kokemus paranee ja lapsen ja nuoren vaikuttamismahdollisuudet lisääntyvät. THL:n kouluterveyskyselyn tulokset 2019 (MLI/koko maa): Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4.-5. lk: 90,6 %/89,5 % Tavoite 95% 8.-9. lk: 76,1 %/75,2 % Tavoite 80% Ei yhtään läheistä kaveria/ystävää, % 4.-5. lk: 1,1 %/0,9 % Tavoite 0% 8.-9. lk: 9,3 %/9,1 % Tavoite 0% Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 4.-5. lk: 3,6 %/3,4 % Tavoite 0% 8.-9. lk: 10,8 %/10,7 % Tavoite 0%

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tämä tarkoittaa osallisuuteen kasvamista ja ohjausta (esim. tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta). Perheiden avoimet kohtaamispaikat. Kerhotoiminta oppilaiden toiveiden pohjalta.	Osallisuus on osa arjen toimintaa. Tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta koetaan kiinnostavana ja arjen toiminta on aktiivista. Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 4.-5. lk: 87,8 %/ 89,4 % Tavoite:100% 8.-9. lk: 96,2 %/ 95,9 % Tavoite: 100 % Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 4.-5. lk: 41,9 %/39,5 % Tavoite: 100 % 8.-9. lk: 22,6 %/21,9 % Tavoite: 100 %

		Keskustan alueen avoin kohtaamispaikka aloittaa toimintansa vuoden 2020 alussa. Kaikilla kouluilla on kerhotoimintaa.
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet	Kannustetaan sekä oppilaita että henkilökuntaa koulumatkapyöräilyyn. Liikennekasvatus Vastuu: kasvatus- ja opetushenkilöstö	Koulumatkapyöräilyn lisääntyminen. Siirtymiset päivän aikana tehdään mahdollisuuksien mukaan kävellen tai pyörällä.
Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Lähiluontoympäristön hyödyntäminen - Liikuntapaikkojen ym. rakennetun toimintaympäristön hyödyntäminen Kulttuuritoiminta hyvinvoinnin edistäjänä -- Kulttuuripolku ja Kulttuurikameli muodostavat suunnitelmallisen kulttuurikasvatusjatkumon varhaiskasvatuksesta perusopetukseen	Oppiminen siirtyy luokkahuoneen sijasta monimuotoisiin oppimisympäristöihin.

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Yhdyspintatyössä valmistautuminen uuteen maakuntaan	Yhteensovittava johtaminen kaupungin ja muiden toimijoiden kesken, mm. si-sote-järjestöt Ohjaamo Olkkari-toiminnan moniammatillisuuden turvaaminen Perheiden hyvinvoinnin tukeminen eri elämäntilanteissa Erityistilanteiden tunnistaminen (myös heikot signaalit) matalalla kynnyksellä, parisuhteiden tuki varhain sekä eroauttaminen Lähikouluperiaatteen vahvistaminen siten, että lapsille ja nuorille mahdollistuu tarvittavat tukitoimet ensisijaisesti omalla koulualueellaan. Toimintaa kehitetään yhdessä Essoten koulutiimien kanssa turvaten lapsen ja perheen palvelut matalalla kynnyksellä ja varhaisesti	Monialaisen toimijuuden tiivistäminen Yhä useampi oppilas opiskelee omassa lähikoulussaan. Oppilashuollon ja pedagogisen tuen palvelut mahdollisimman lähelle lapsen kasvuympäristöä.
Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus	Sisäilmaongelmien hallittu hoitaminen ja ehkäisy Kokemus turvallisuudesta (mm. ympäristön siisteys, esteettisyys, valaistus, ei lymypaikkoja) Kotouttaminen, maahanmuuttajat osaksi yhteisöjä Osallisuuden kokeminen Sensitiivinen havainnointi lasten kiusaamisen ehkäisemiseksi. Turvallisuuden tunteen luominen kiusaamiseen ja häirintään välittömästi puuttumalla. Teoille nollatoleranssi. Koulutetaan henkilökunta tunnistamaan ja puuttumaan erilaisiin turvallisuutta yksilö- tai yhteisötasolla vaarantaviin ilmiöihin. Ääritapauksissa yhteistyö poliisin kanssa. Kartoitetaan lukuvuosittain oppilaiden turvallisuuden tuntemuksia. Harjoitellaan turvallisuutta ylläpitäviä asioita ja toimia. Luokkien ryhmytymiseen panostaminen. Henkilökunnan koulutukset (esim. Avekki). Päivitetty pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat Turvakävelyt. Vastuu em. asioissa kasvatus- ja opetushenkilöstöllä. Terveet ja turvalliset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilat. Vastuu: Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Lapset ja nuoret sekä henkilökunta kokevat kasvu- ja oppimisympäristönsä turvalliseksi paikaksi kasvaa ja oppia. Kiusaamis- ja häirintätapaukset vähenevät vuosittain. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): 4.-5. lk: 7,7 %/ 7,2 % Tavoite: 0 % 8.-9. lk: 6,3 %/ 5,5 % Tavoite: 0% Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2019): Tavoite: Paranevat kaikissa ryhmissä 4.-5. lk: 64,5 %/ 61,7 % 8.-9. lk: 48,4 %/ 46,6 % Tarvittavat tilojen turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät uudistukset tehdään.

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Liikennepäästöjen vähentäminen	Waltti –kortin käyttö Liikkuminen kävellen ja pyöräillen	Huoltajien koulukyydytykset vähenevät, kun oppilaat käyttävät julkisia kulkuneuvoja tai kävelevät tai pyöräilevät.
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Ympäristökasvatus	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Ympäristökasvatus	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.

Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Saavutettavuus	Waltti-kortin käyttö mahdollistaa maksuttoman joukkoliikenteen käytön peruskoululaisille	Lapsilla ja nuorilla mahdollisimman tasapuolinen pääsy harrastustoimintaan
Palvelujen digitalisointi	TVT-taitoja opetellaan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, Google-maailman hyödyntäminen opetuksessa digimateriaalien kanssa.	TVT-taitojen oppiminen
	Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä käytössä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa käytössä Wilma.	Sujuvat palvelut
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Kestävän kehityksen suunnitelmat käytössä kaikissa yksiköissä	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Kalevankangas - kehittämislusta	Varhaiskasvatus ja perusopetus käyttää Kalevankankaan alueen palveluja	Kalevankankaan liikuntapalveluja käytetään aktiivisesti
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Rekrytointiyhteistyötä tehdään korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa	Yhteistyön tiivistäminen korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa

Työllisyydenhoito		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Osaavan työvoiman varmistaminen	Aktiivinen rekrytointi	Kelpoinen ja osaava henkilöstö

Kaupunkimarkkinointi		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Laadukkaat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä terveet ja turvalliset tilat lisäävät kaupungin vetovoimaa	Saadaan kelpoista ja osaavaa henkilöstöä ja tilat ovat terveet ja toimivat.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut

Päivähoito		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Omat päiväkodit						
Päiväkoti, asiakkaat	<i>kpl</i>	1 063	1 075	1 106	31	2,9 %
Alle 3-vuotiaita	%	17	19	19	0	0,0 %
Erityisasiakkaat	%	10	12	12	0	0,0 %
Esiopetus, päiväkotit ja esiopetusasiakkaat 3-6v	<i>kpl</i>	494	425	431	6	1,4 %
pelkässä esiopetuksessa	<i>kpl</i>	128	98	53	-45	-45,9 %
Ostopalvelupäiväkodit						
Päiväkoti, asiakkaat	<i>kpl</i>	9	6	6	0	0,0 %
Alle 3-vuotiaita	%	22	17	17	0	0,0 %
Erityisasiakkaat	%	0	0	0	0	
Päiväkoti						
Päiväkoti, asiakkaat	<i>kpl</i>	1 072	1 081	1 112	31	2,9 %
Alle 3-vuotiaita	%	17	19	19	0	0,0 %
Erityisasiakkaat	%	10	12	12	0	0,0 %
Esiopetus, päiväkotit ja esiopetusasiakkaat 3-6v	<i>kpl</i>	494	425	431	6	1,4 %
pelkässä esiopetuksessa	<i>kpl</i>	128	98	53	-45	-45,9 %
Vuorohoito						
Vuorohoito, asiakkaat	<i>kpl</i>	359	349	359	10	2,9 %
Päivähoito yhteensä						
Päivähoitoasiakkaat (sis. pv. Koti, erityis ja vuorohoito)	<i>kpl</i>	1 559	1 528	1 524	-4	-0,3 %
Läsnäolopäivien määrä	<i>kpl</i>	290 124	445 812	354 294	-91 518	-20,5 %

Ryhmis ja perhepäivähoito		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Ryhmis						
Ryhmis, asiakkaat	<i>kpl</i>	69	76	67	-9	-11,8 %
Perhepäivähoito hoitajan kodissa						
Perhepäivähoito hoitajan kodissa, asiakkaat	<i>kpl</i>	124	84	70	-14	-16,7 %
Perhepäivähoito yhteensä						
Perhepäivähoitopaikat yhteensä	<i>kpl</i>	193	160	137	-23	-14,4 %
Alle 3-vuotiaita	%	52	58	51	-7	-12,1 %
Erityisasiakkaat	%	1	1		-1	-100,0 %

Hoidon tuki		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Kotihoidontuki						
Kotihoidontuella hoidettavat lapset	<i>kpl</i>	619	589	547	-42	-7,1 %
Yksityinen tuki						
Yksityisen hoidon tukilapset	<i>kpl</i>	601	645	687	42	6,5 %
Muu kuntakohtainen tuki						
Muu kuntakohtainen tuki, asiakas	<i>kpl</i>	69	61	39	-22	-36,1 %
Yhteensä hoidon tuki						
Yhteensä hoidon tuella	<i>kpl</i>	1 289	1 295	1 273	-22	-1,7 %

Varhaiskasvatus yhteensä		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Varhaiskasvatus yhteensä						
Lapsia yhteensä	<i>kpl</i>	2 972	2 922	2 895	-27	-0,9 %
€ / asiakas	<i>€/asiakas</i>	9 925	10 007	10 644	637	6,4 %
Menot yhteensä	€	30 483 876	31 545 515	33 001 300	1 455 785	4,6 %
Tulot yhteensä	€	-2 603 500	-2 441 700	-2 187 100	254 600	-10,4 %
Varhaiskasvatus netto	€	27 880 376	29 103 815	30 814 200	1 710 385	5,9 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Muu kuntakohtainen tuki: Punapirtin iltapäiväryhmän toiminta on loppunut keväällä 2019.

Perusopetuspalvelut		TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020-2019	Muutos % 2020-2019
Peruskoulut						
Peruskoulut, oppilaita	<i>kpl</i>	4 808	4 792	4 733	-59	-1,2 %
joista erityistä tukea tarvitsevat oppilaat	<i>kpl</i>	403	403	386	-17	-4,2 %
Tuntia, koulut	<i>h</i>	8 987	9 249	9 081	-168	-1,8 %
Tuntiresurssit per koulu	<i>h/oppilas</i>	1,87	1,93	2	0	-0,6 %
11-v oppivelvollisuus						
11-v oppivelvollisuus, oppilaita	<i>kpl</i>	104	106	104	-2	-1,9 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta						
Aamu- ja iltapäivätoiminta, osallistujia	<i>kpl</i>	416	436	414	-22	-5,0 %
Perusopetus yhteensä						
Perusopetus yhteensä, oppilaita	<i>kpl</i>	4 912	4 898	4 837	-61	-1,2 %
Tuntia yhteensä, perusopetus	<i>h</i>	9 331	9 249	9 081	-168	-1,8 %
Menot	€	49 229 418	49 446 608	47 987 700	-1 458 908	-3,0 %
Tulot	€	-2 198 694	-2 058 300	-2 312 900	-254 600	12,4 %
Netto	€	47 030 724	47 388 308	45 674 800	-1 713 508	-3,6 %
Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut yhteensä						
Menot	€	80 362 696	81 022 424	85 088 200	4 065 776	5,0 %
Tulot	€	-4 460 508	-4 500 000	-4 987 000	-487 000	10,8 %
Netto	€	75 902 188	76 522 424	80 101 200	3 578 776	4,7 %

Keskeiset muutokset toiminnassa

Kaupunkirakennesuunnitelmassa edellytetty perusopetuksen tuntikehyssäästö on huomioitu tuntikehysratkaisussa, samoin viiden prosentin säästö aineista, tavaroista ja tarvikkeista.

Eteläinen ja itäinen aluekoulu ovat suunnittelussa, ja niihin liittyvät käyttötaloussäästöt toteutuvat sitten, kun uudet koulut ovat valmistuneet. Vanhalan koulua esitetään kaupungin vaikeutuneen taloustilanteen takia lakkautettavaksi jo vuonna 2020.

Varhaiskasvatuksessa ryhmiksen lakkaaminen on etenemässä siten, että keväällä 2020 valmistuvaan Kattilansillan päiväkotiin on yhdistymässä Punapirtin avoin päiväkotitoiminta ja Piilopirtti-ryhmä. Pajunkissa-ryhmä Harjumaasta on jo pienentynyt yhden hoitajan ryhmäksi (4 lasta) ja ryhmä on lakkaamassa todennäköisesti elokuuhun mennessä 2020.

Otsola Otavassa siirtyy päiväkodin ryhmäksi elokuusta 2020 alkaen. Väistötiloissa olevaan Rantakylän päiväkotiin on jo yhdistynyt Rantakylätalosta Varaviikari.

Subjektiiivisen varhaiskasvatusoikeuden palauttaminen ja ryhmäkoon enimmäismäärän alentaminen lisäävät varhaiskasvatuksen menoja.

TA2020 luvut sisältävät hallinnon kustannukset

Huom! TP 2018 ja TA2019 euromäärät eivät ole vertailukelpoisia TA2020 euroihin Kuntamaisema-ohjelmasta luopumisen vuoksi, sen vuoksi TA 2020 euromäärä on vain Varhaiskasvatus yhteensä, Perusopetus yhteensä sekä koko tulosalue Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut yhteensä.

TO_20 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2018	Käyttösuunnitelma 2019	[13] 2020	Lautakunta 2020	2020-2019 Muutos-%
TO_20 Kasvatus- ja opetuslautakunta						
3	Toimintatuotot		5 073 700	0	5 826 600	14,8 %
30	Myyntituotot		972 400	0	1 060 300	9,0 %
32	Maksutuotot		2 431 700	0	2 053 500	-15,6 %
33	Tuet ja avustukset		1 382 900	0	2 005 300	45,0 %
34	Vuokratuotot		52 100	0	59 500	14,2 %
35	Muut tuotot		234 600	0	648 000	176,2 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-87 968 447	0	-92 187 200	4,8 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-46 439 099	0	-50 712 500	9,2 %
43	Palvelujen ostot		-18 296 648	0	-17 579 700	-3,9 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-1 998 800	0	-1 820 100	-8,9 %
47	Avustukset		-6 313 000	0	-6 235 200	-1,2 %
48	Vuokrakulut		-14 729 700	0	-15 704 300	6,6 %
49	Muut kulut		-191 200	0	-135 400	-29,2 %
I	TOIMINTAKATE		-82 894 747	0	-86 360 600	4,2 %

TA_200 Kasvatus ja opetus, hallinto						
3	Toimintatuotot		397 100	0	431 100	8,6 %
30	Myyntituotot					
32	Maksutuotot					
33	Tuet ja avustukset		397 100	0	431 100	8,6 %
34	Vuokratuotot					
35	Muut tuotot					
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-962 961	0	-949 000	-1,4 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-436 561	0	-448 400	2,7 %
43	Palvelujen ostot		-193 800	0	-203 000	4,7 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-10 400	0	-9 600	-7,7 %
47	Avustukset		-277 200	0	-245 000	-11,6 %
48	Vuokrakulut		-37 400	0	-36 600	-2,1 %
49	Muut kulut		-7 600	0	-6 400	-15,8 %
I	TOIMINTAKATE		-565 861	0	-517 900	-8,5 %

TA_210 Lukiokoulutus ja toisen asteen						
3	Toimintatuotot		176 600	0	408 500	131,3 %
30	Myyntituotot					
32	Maksutuotot		85 500	0	83 000	-2,9 %
33	Tuet ja avustukset		46 700	0	263 200	463,6 %
34	Vuokratuotot		700	0	6 000	757,1 %
35	Muut tuotot		43 700	0	56 300	28,8 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-6 016 476	0	-6 150 000	2,2 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-3 408 076	0	-3 658 800	7,4 %
43	Palvelujen ostot		-1 292 900	0	-1 249 900	-3,3 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-49 800	0	-81 400	63,5 %
47	Avustukset		-200	0	-200	0,0 %
48	Vuokrakulut		-1 216 400	0	-1 102 300	-9,4 %
49	Muut kulut		-49 100	0	-57 400	16,9 %
I	TOIMINTAKATE		-5 839 876	0	-5 741 500	-1,7 %

TA_220 Varhaiskasvatus- ja perusopetu						
3	Toimintatuotot		4 500 000	0	4 987 000	10,8 %
30	Myyntituotot		972 400	0	1 060 300	9,0 %
32	Maksutuotot		2 346 200	0	1 970 500	-16,0 %
33	Tuet ja avustukset		939 100	0	1 311 000	39,6 %
34	Vuokratuotot		51 400	0	53 500	4,1 %
35	Muut tuotot		190 900	0	591 700	210,0 %
36	Valmisteverastojen muutos					
37	Valmistus omaan käyttöön					
4	Toimintakulut		-80 989 010	0	-85 088 200	5,1 %
40H	Henkilöstökulut yhteensä		-42 594 462	0	-46 605 300	9,4 %
43	Palvelujen ostot		-16 809 948	0	-16 126 800	-4,1 %
45	Aineet, tarvikkeet, tavarat		-1 938 600	0	-1 729 100	-10,8 %
47	Avustukset		-6 035 600	0	-5 990 000	-0,8 %
48	Vuokrakulut		-13 475 900	0	-14 565 400	8,1 %
49	Muut kulut		-134 500	0	-71 600	-46,8 %
I	TOIMINTAKATE		-76 489 010	0	-80 101 200	4,7 %

Kasvatus- ja opetuslautakunta

1.Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

1.1 Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset, jotka vaikuttavat vuosina 2020-2022 (lainsäädännöstä tai muualta tulevat muutokset)

Palvelualueen hallinto Jos sote-maakunnat syntyvät, on mahdollista, että lainsäädäntö muuttuu oppilas- ja opiskeluhuollon psykososiaalisten palveluiden sijoittumisen suhteen: kuraattorit ja koulupsykologipalvelut tulevat kuntien tehtäväksi. Näin ollen kaupungin palkkalistoille siirtyy 10+ kuraattoria ja 3-4 koulupsykologia, kustannusarvio noin 900.000 €. Palvelualueella on pohdittavana, sijoittuvatko em. tehtävät palvelualueen hallinnon alle vai varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tulosalueelle.

Varhaiskasvatus Varhaiskasvatukseen tulevien lasten määrään vaikuttaa muun muassa vanhempien työllisyystilanne ja vapaus valita onko toinen vanhemmista lapsensa kanssa kotona vai ei. Syntyvyyden väheneminen ei siis välttämättä näy varhaiskasvatuksessa hoidossa olevien lasten määrän vähenemisenä.

Uuden hallitusohjelman mukaan 3-6 –vuotiaiden lasten ryhmäkoon muutos tulee voimaan 1.8.2020. Tästä johtuen monen päiväkodin lapsiryhmäkoko pienenee 24 lapsesta 21:een. Ensi syksystä lähtien voi olla enää 7 lasta yhtä työntekijää kohti, kun se vielä tällä hetkellä on 8 lasta yhtä työntekijää kohti. Tästä johtuen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa noin kolmen lapsiryhmän verran ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa noin puolentoista lapsiryhmän verran tulee lapsia sijoittaa toisaalle. Esimerkiksi syksyllä 2020 toiminnassa olevassa uudessa Kattilansillan päiväkodissa on jonkin verran mahdollista sijoittaa näitä ryhmäkoon pienentymisestä johtuen paikkaa tarvitsevia lapsia.

Valtakunnan tasolla on ollut kokeilussa maksuton viisivuotiaiden varhaiskasvatus ja on mahdollista, että maksuton varhaiskasvatus laajenee, joka osaltaan voi lisätä lasten määrää varhaiskasvatuksessa. Valtakunnallisia linjauksia odotellessaan Mikkelin kaupunki on laajentanut maksutonta varhaiskasvatusta nostamalla varhaiskasvatusmaksujen nollamaksuluokan tulorajaa 10 % omissa palveluissaan vuoden 2019 alusta lukien. Tämä on alentanut varhaiskasvatuksesta saatavia maksutuloja.

Päiväkotien henkilöstötarpeeseen on vaikuttanut osaltaan myös omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien määrän väheneminen. Vuosina 2017-2019 määrä on vähentynyt 15 hoitajalla eläköitymisten ja muihin tehtäviin siirtymisten vuoksi.

Perusopetus Kaupunkirakenneseelvityksen suunnitelmien mukaan perusopetuksessa lähtökohtana on oppilaan koulupaikan määräytyminen lähikouluperiaatteella. Tämä saattaa tuoda muutosta henkilöstörakenteeseen siten, että yhä useammalla koululla annetaan erityisluokanopetusta. Jos oppilaiden tuen tarve lisääntyy, saatetaan joutua perustamaan erityisluokanopettajan virkoja ja palkkaamaan koulunkäyntiavustajia suunnitelmakaudella. Lisäksi tavoitellaan vähintään yksisarjaisia alakouluja, vähintään noin 150 oppilaan kouluja. Tästä seuraa, että opettajien virantoimituspaikkoja muutetaan ja kaikkia vapautuvia virkoja ei tarvinne täyttää.

Luokkien 7-9 oppilasmääräennusteen mukaan aineenopetuksen määrä vähenee noin kahden aineenopettajan tuntiresurssin verran. Vähennys ei tuone henkilöstövähennyksiä, vaan aiheuttaa opettajien tuntiresurssin (ylituntien) vähentymistä. Oppilasmäärän vähenemiseen varaudutaan oppilasennusteen perusteella määräaikaisten virkajärjestelyin.

Lukiokoulutus Uusi lukiolaki (astui voimaan 1.8.2019) velvoittaa lukioita mm. opinto-ohjauksen aikaisempaa laajemmin ja yksilöllisemmän tuen antamiseen. Lisäresurssointi opinto-ohjauksen toteuttamiseen tulee todennäköisesti tarpeeseen vuoden 2021 aikana (tällä hetkellä asiasta ei ole vielä varmuutta).

1.2 Ostopalvelut ja ulkoistaminen (Tässä kerrotaan suunnitellut muutokset ostopalveluiden käyttöön. Mikäli näitä lisätään, on samalla kerrottava miten asia näkyy oman henkilöstön vähentymisenä)

Palvelualueen hallinto Essoten kuntalaskutus Mikkelin osalta pienenee, mikäli oppilas- ja opiskeluhuollon psykososiaaliset palvelut sijoittuvat palvelualueelle, em. kustannuksen verran.

Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi myös yksityisissä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Yksityisissä päiväkodeissa tuotetun palvelun osuus on tällä hetkellä noin 23 % koko kaupungissa tuotetuista varhaiskasvatuksen

palveluista. Yhdessä yksityisen perhepäivähoidon kanssa palvelun osuus on yhteensä noin 25 %. Mikkeliissä on yksityisiä päiväkotia tällä hetkellä sopivasti, varsinkin kun Visulahteen on vielä vuoden 2020 alusta alkaen tulossa yksi uusi yksityinen palveluntuottaja.

Yksityisten palveluntuottajien määrää ei tarvinne enää lisätä, jotta varhaiskasvatuksen kokonaisuus on hallittua. Yksityinen varhaiskasvatus on perheen valinta ja perheille on tarjottava kunnallista varhaiskasvatusta heidän sitä halutessaan.

Perusopetuksessa käytetään tarvittaessa joidenkin vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusjärjestelyissä muun muassa Valteri-koulun ja Vaalijalan kuntayhtymän opetuspalveluja.

Lukiokoulutus Jos Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen lakkautuminen toteutuu 1.8.2020, lakkaa sisäiset vuokrat lukion käytössä olleitten tilojen osalta sekä myös niihin liittyvien siivouspalveluiden ostaminen.

2. Tavoiteorganisaation kuvaaminen ja henkilöstöresurssit 2020-2022

Tavoiteorganisaation kuvaaminen (kuva sanallisesti tavoiteorganisaatio (2.0) sekä liitteenä olevaan taulukkoon tarvittava resurssi)

2.0 Sanallinen kuvaus tavoiteorganisaatiosta ja mahdollisista muutoksista johtamisjärjestelmässä

Palvelualueen hallinto Koko sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen hallintoa ja johtamista tukeva henkilöstö sijoittuu edelleen palvelualueen toisen lautakunnan, kasvatus- ja opetuslautakunnan, hallinnon alle. Tähän hallinnon henkilöstöön kuuluvat palvelualuejohtaja/sivistysjohtaja, palvelualueen kehittämisspäälikkö, palvelualueen palvelupäälikkö ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattori. Tällä henkilöstöllä jatketaan edelleen.

Varhaiskasvatus Nuppulan päiväkotia valmistuu v. 2019 loppupuolella. Uusien toimivien tilojen myötä henkilöstömäärä vähenee kahdella määräaikaikaisella työntekijällä, jos vuorohoidon tarve Haukivuorella ei lisäänty.

Ristiinan päiväkodin vuorohoitoon tarvitaan 1 lastenhoitaja, koska vuorohoidon lapsimäärä on lisääntynyt ja että lain mukainen toiminta pystytään hoitamaan.

Kattilansillan päiväkotia valmistuu toukokuun lopussa 2020. Punapirtin avoin päiväkotia (1,5 työntekijää) ja ryhmäperhepäiväkotia Piilopirtti (2 työntekijää) lakkaavat ja tulevat siirtymään Kattilansillan päiväkodin toiminnaksi elokuusta 2020 alkaen. Lastenhoitajan ja lastentarhanopettajan pätevyyden omaavat työntekijät siirtyvät Kattilansillan päiväkotiin.

Elokuussa 2020 aloittaa yksi esiopetusryhmä vähemmän, jolloin kahdella kasvatustyöntekijällä on mahdollisuus siirtyä sisäisesti Kattilansillan päiväkotiin. Lisäksi uuteen päiväkotiin tullaan tarvitsemaan 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Otsolan ryhmäperhepäiväkotia Otavassa siirtyy Otavan päiväkodin ryhmäksi elokuusta 2020 alkaen. Henkilöstömäärä ei tule vähenemään, vaan ryhmä muuttuu alle kolmivuotiaiden päiväkotiryhmäksi. Eläköityvän perhepäivähoitajan tilalle tarvitaan lastentarhanopettaja ja yhden perhepäivähoitajan tehtävät muuttuvat varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviksi.

Rantakylän päiväkotia valmistuu kesällä 2021. Torpantien ryhmäperhepäiväkotia tulee sulautumaan Rantakylän uuteen päiväkotiin elokuusta 2021 alkaen. Rantakylän päiväkotiin on tullut yksi lapsiryhmä lisää ja tämä tarkoittaa kolmen kasvatustyöntekijän lisäystä vuonna 2020.

Pajunkissan toiminta on suunniteltu päättyväksi elokuun 2020 alkuun mennessä. Yksikössä työskentelevälle työntekijälle osoitetaan koulutusta vastaavaa työtä toisaalta varhaiskasvatuksesta.

Tikanpellon uuden päiväkodin suunnittelu on vielä kesken. Siihen on tarkoitus yhdistää ryhmäperhepäiväkodit Untuvikot ja Peipposet sekä Launialan päiväkotia. Vaihtoehtoisesti Launialan koulu muutetaan päiväkodiksi.

Ryhmäperhepäiväkodeista luovuttaessa pystytään henkilöstömitoitus muuttamaan päiväkotien henkilöstömitoitukseksi, jolloin yli kolmivuotiaiden ryhmässä lapsimäärä voi olla tällä hetkellä 8 lasta ja syksystä 2020 alkaen 7 lasta yhtä kasvattajaa kohden. Tätä kautta henkilöstötarve pienenee jonkin verran. Toisaalta taas alle kolmivuotiaiden ryhmissä mitoitus on sama riippumatta varhaiskasvatusmuodosta.

Ryhmäperhepäiväkotien ja pienten yksiköiden vähenemisestä johtuen vuonna 2022 yhden päiväkodinjohtajan eläköitymisen ja johtamisjärjestelyiden uudelleen organisoinnin kautta vähenee yksi esimies varhaiskasvatuksesta.

Perusopetus Kaupunkirakenneselvitys on henkilöstösuunnittelun pohjana. Vuonna 2019 on aloitettu tuntikehyksen säästöt ja Rahulan ja Ihastjärven koulut lakkautettiin. Selvityksessä on esitetty, että Rämälä, Olkkola ja Vanhala toimisivat puskurikouluina vuoteen 2023 saakka. Kaupungin kiristyneen taloustilanteen vuoksi edellä mainitusta poiketen Vanhalan koulun lakkauttamista esitetään elokuusta 2020 alkaen nopeutetusti. Vanhalan koulua johtaa koulunjohtaja eli luokanopettaja, jolla on pieni määrä työtunteja varattuna johtamiseen. Koulunjohtajan tehtävää ei enää tarvita, kun koulu sulautuu Kalevankankaan kouluun. Tästä tulee pieni säästö johtamisresurssiin. Nopeutetulla aikataululla vuonna 2020 oppilasennusteen perusteella säästyy kahden luokanopettajan, keittäjän ja määräaikaisen koulunkäyntiavustajan palkkakustannus. Siivous on hoidettu ostopalvelulla, jota ei siis enää tarvita. Vuonna 2022 Kalevankankaan koulun oppilasmäärän ennustetaan vähenevän, jolloin tarvitaan yksi luokanopettaja vähemmän.

Rämälän ja Olkkolan koulujen tulevaisuudesta päätetään eteläisen ja itäisen aluekoulujen suunnittelun edetessä. Eteläisen aluekoulun suunnittelu on viivästynyt ja on todennäköistä, että uusi koulu ei valmistu vuonna 2021, kuten kaupunkirakenneselvityksessä ennakoitiin. Suunnittelussa on nyt lähdetty siitä, että Olkkolan koulu yhdistyy siihen jo koulun valmistuessa. Tässä vaiheessa todennäköinen uuden koulun valmistumisaikataulu on 2022 tai 2023. Aluekoulujen suunnitellut henkilöstömäärän vähennykset toteutuvat vasta sitten, kun koulut valmistuvat. Luokat 1-6 näyttäisi toteutuvan kolmesarjaisena (18 perusopetusryhmää). Tämä tarkoittaa, että tarvitaan noin kuusi luokanopettajaa vähemmän. Vuosiluokkien 7-9 osalta oppilasmääriin ei ole tulossa olennaisia muutosta, joten aineenopettajien määrä säilyy ennallaan. Uutta yhtenäiskoulua suunnitellaan yhteensä 850 oppilaalle.

Ruoka- ja puhtauspalvelut tuottaa palvelut Moision koululle, joten tältä osin koulun lakkauttamisesta johtuvat henkilöstösäästöt näkyvä ko. palvelualueella. Olkkolan osalta ruoka- ja puhtauspalvelujen tuottamisesta tulee yhden henkilön säästö koulun lakatessa.

Moision ja Olkkolan kouluilla on ollut yhteinen koulunjohtaja. Koulunjohtajan tehtävää ei enää tarvita, kun koulut sulautuvat Eteläiseen aluekouluun. Urpolan koulussa ja Urheilupuiston koulussa on nyt molemmissa rehtorin virka. Uuteen kouluun tarvitaan rehtori ja virka-apulaisrehtori, joten johtamisresurssi vähenee koulunjohtajien ja varajohtajien johtamisresurssin verran.

Koulunkäyntiavustajien tarve kartoitetaan vuosittain keväisin. Vuonna 2019 keväällä avustajaresurssia supistettiin merkittävästi ja näyttää siltä, että olennaisia lisävähennyksiä ei enää voitane tehdä, koska oppilaiden tuen tarve näyttää lisääntyvän.

Suomenniemen koulun 5-6 luokkien oppilaat siirtyvät Ristiinan yhtenäiskouluun 1.8.2020, jolloin Suomenniemen koululla tarvitaan yksi luokanopettaja vähemmän.

Itäisen alueen palveluverkkomuutos ei osu suunnitelmakaudelle. Itäinen aluekoulu valmistuu aikaisintaan 2023.

Lukiokoulutus 1.8.2020 Mikkelin lukion Ristiinan toimipiste lakkautetaan ja opiskelijat siirtyvät Mikkelin lukion keskustan toimipisteeseen. Ristiinassa olevalle kolmelle opettajalle, joiden pääkouluna on lukio, järjestyy työtä keskustan toimipisteessä. Ristiinassa olevalle 5 – 6 opettajalle, joiden pääkoulu on perusopetuksessa, järjestetään työtä perusopetuksen puolelta. Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen koulusihteerin palveluiden tarve hallintopalvelukeskukselta poistuu. Muita henkilöstöön liittyviä vaikutuksia Ristiinan toimipisteen lakkautumisella ei arvioida olevan jo aikaisemmin tiivistetyn päivälukion henkilöstöön.

1.8.2020 Mikkelin etä- ja aikuislukio sekä liikelaitos Otavian Nettilukio on tarkoitus yhdistää hallinnollisesti yhdeksi aikuislukioksi liikelaitos Otavian alle. Jos tämä hallinnollinen yhdistäminen onnistuu, niin Mikkelin lukiokoulutuksen alle ei jää kuin yksi yksikkö eli Mikkelin lukio. Tällöin johtamisjärjestelyistä saataneen vähennystä noin puolen henkilötyövuoden verran.

2.1 Vakituisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2020-2022 (tässä kohdassa kuvataan henkilötyövuoden vähennykset vuosina 2020 -2022)

Palvelualueen hallinto Vuoden 2020 loppuun asti palvelualueella on Meijän Mikkeli –hanke, jonka henkilöstö koostuu kolmesta henkilöstä. Hanketta vetää projektipäällikkö. Projektipäällikkönä toimii vakituisesta opettajan virasta virkavapaalla oleva henkilö, joka hankkeen päätyttyä palaa opettajan tehtäväänsä.

Varhaiskasvatus Vuonna 2019 lokakuusta lukien on poistunut yksi henkilötöyvuosi ja vuonna 2022 poistuu toinen henkilötöyvuosi päiväkodinjohtajien eläköitymisen kautta. Edellisessä kohdassa kerrotun perusteella ei voida ajatella muun henkilöstön vähenevän.

Perusopetus Vanhalan koulun sulautuminen Kalevankankaan kouluun aiheuttaa kahden luokanopettajan ja yhden keittäjän vähennyksen. Kalevankankaan koulun oppilasmäärän vähentyminen vuonna 2022 aiheuttaa yhden luokanopettajan vähennyksen. Jos uusi Eteläinen yhtenäiskoulu valmistuu vuonna 2022 Olkkolan, Moisio ja Urpolan koulujen sulautuminen yhteen aiheuttaa kuuden luokanopettajan ja yhden keittäjän. Yhdistyvien alakoulujen johtamisresurssin poistuminen vähentää puolikkaan luokanopettajan tarpeen. Ruoka- ja puhtauspalveluihin koulujen sulautuminen tuo myös henkilöstövähennystä. Suomenniemen koulun muuttuminen 1-4 luokkien kouluksi, vähenee yksi luokanopettaja.

Lukiokoulutuksessa vuonna 2020 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi ja myös vuonna 2021 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi opettaja. Muulta osin lukiokoulutuksen vakituisen henkilöstönmäärään ei arvioida tulevan muutosta, ellei lukion opiskelijamäärässä tapahdu suurempia muutoksia suuntaan tai toiseen.

2.2 Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2020-2022. Kaupungin tavoitteena on vähentää määräaikaisten ja sijaisten käyttöä. Millä toimenpiteillä yksikössä tätä toteutetaan ja mikä on vähennys henkilötöyvuosina omassa yksikössä?

Palvelualueen hallinto Kaksi hanketyöntekijää Meijän Mikkeli –hankkeessa on määräaikaisia, joiden työsuhte Mikkelin kaupunkiin päättyy siis vuoden 2020 lopussa.

Varhaiskasvatus Vuosina 2020-2022 eläköityy kaksi entistä perhepäivähoitajaa, jotka ovat toimineet peruspäivähoidon avustajina. Heidän tilalleen on tarkoitus palkata vakinaiset avustajat erityisvarhaiskasvatuksen avustajiksi, mikä vähentää vastaavasti määräaikaisten avustajien määrää.

Perusopetus Vanhalan koulun sulautuminen Kalevankankaan kouluun tuo yhden koulunkäyntiavustajan vähennyksen. Perusopetuspalveluissa määräaikaista henkilöstöä palkataan avustaviin tilapäisiin tehtäviin avustettavien oppilaiden/lasten tarpeisiin lukuvuosittain tehtävän arvion perusteella. Pääsääntöisesti määräajaksi palkataan muiden kuntien sijoittamille oppilaille avustajia sekä pakolaistaustaisille. Näiden avustajien palkkakustannukset laskutetaan lapset sijoittaneilta kunnilta ja ELY-keskukselta. Myönnettyillä hankerahoilla palkataan opettajia ja avustajia rahoituksessa mainituin ehdoin ja perustein. Lisäksi määräaikaista henkilöstöä käytetään sijaisuuksien hoitoon siten, että lasten turvallinen kasvu ja oppiminen voidaan taata.

Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään myös laskevan oppilasennusteen ja kaupunkirakenneselvityksen vuoksi.

Lukiokoulutus Lukiokoulutuksessa sijaisten käyttöä ei voida juurikaan vähentää sillä jo nyt sijaisten käyttö esim. lyhyiden sairastumisien sijaisena (3 päivää tai alle) on mahdollista vain perustellussa tapauksissa (opiskelijoiden turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa). Yli kolme päivää kestävässä sairastumisissa tai muissa poissaoloissa järjestämme useimmiten opettajalle sijaisen, sillä opiskelijoilla on oikeus saada opetusta. Kolmen päivän sisällä selvitetään, että sijaisjärjestelyt voidaan kohtuudella järjestää.

2.3 Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen. Tulosaluiden esimiehille sekä varhaiskasvatuksen johtajalle on lähetetty listat tehtävistä, joista suunnittelukaudella tehtävänhaltija eläköityy. Yksikkö kertoo, kuinka monta tehtävää suunnitellaan jätettäväksi täyttämättä ja mitä toiminnallisia tai palvelutasomuutoksia se vaatii.

Varhaiskasvatus Vuosina 2020-2022 on eläkeiässä 3 perhepäivähoitajaa, joiden tehtäviä ei jatkossa täytettäne. Lapset siirtyvät tarvittaessa päiväkoteihin. Vuonna 2022 eläköityvän päiväkodinjohtajan tilalle ei tehdä korvausrekrytointia.

Perusopetuksen henkilöstön arvioitu eläkepoistuma on 21 opettajaa ja 12 koulunkäyntiavustajaa suunnitelmakaudella. Eläkepoistumaa hyödynnetään suunnitelmakaudella mahdollisuuksien mukaan laskevan oppilasennusteen ja kaupunkirakenneselvityksen vaikutusten myötä.

Lukiokoulutus Lukiokoulutuksessa vuonna 2020 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi ja myös vuonna 2021 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi opettaja. Nämä täyttämättä jättämiset eivät vaadi mitään toiminnallisia tai palvelutasoon vaikuttavia muutoksia.

2.4 Henkilöresurssien sisäiset muutokset (Tässä kohdassa voidaan tarvittaessa esitellä miten henkilöstöä on tarkoitus sisäisesti siirtää yksiköiden sisällä tai välillä)

Varhaiskasvatus Tilapäisesti henkilöstöä siirtyy varsinkin päivystysaikoina yksiköiden sisällä ja välillä tarvittaessa. Varhaiskasvatuksessa on esimiehiä, joiden työpanos jakautuu useampaan yksikköön.

Perusopetus Koulunkäyntiavustajille etsitään sopivia tehtäviä kaupungin muista yksiköistä koulunkäyntiavustajien työllistämiseksi niinä aikoina, kun koulujen toiminta on keskeytynyt. Ensisijaisesti työpanosta suunnataan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Henkilöresurssin kohdentaminen perusopetuksen (sekä lukioiden) yksiköiden välillä suunnitellaan toimintakausittain / lukuvuosittain. Siirrot tarkentuvat keväisin tehtävän resurssoinnin ja henkilöstösuunnitelman perusteella.

Perusopetuksessa on esimiehiä, joiden työpanos jakautuu useampaan yksikköön. Perusopetuksen opettajissa on niin sanotusti kiertäviä opettajia ja heidän työpanoksensa jakautuu useamman yksikön kesken, osalla opettajista jopa toisen tulosalueen kesken (perusopetus/lukio).

Lukiokoulutus Tavoitteena on, että 1.8.2020 Mikkelin etä- ja aikuislukio sekä liikelaitos Otavian Nettilukio yhdistyisivät hallinnollisesti yhdeksi aikuislukioksi liikelaitos Otavian alle. Hallinnollinen yhdistäminen vaikuttaa johtamiseen yllä kohdassa 2.0 kuvatulla tavalla. Mikkelin etä- ja aikuislukion opetushenkilöstölle tarjotaan koulutustaan vastaavia tehtäviä Mikkelin kaupungin organisaation sisällä (Otavia, lukiokoulutus tai perusopetus).

Henkilömäärät nimikkeittäin, Kasvatus- ja opetuslautakunta

Palvelualueen hallinto

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos -/+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Ehkäisevän päihdetyön koordina	1						
Palvelupäällikkö	1						
Sivistysjohtaja	1				1		
Kehittämispäällikkö	1						
Projektipäällikkö	1			-1			Meijän Mikkeli -hanke päättyy
Projektisihteeri			1	-1			vuoden 2020 lopussa, jolloin nämä
Tiedotusvastaava			1	-1			3 henkilöä poistuvat (proj.pääll.
YHTEENSÄ	5	0	2	-3	1	0	on opettaja, palanee virkaansa)

Varhaiskasvatus

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos -/+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Palvelukoordinaattori	2						
Palvelupäällikkö	1						
Varhaiskasvatusjohtaja	1				1		

Lastenhoitaja	175	4	14	5			Ristiinan vuorohoitoon tarvitaan 1 vakinainen lh, Kattilansillan uuteen päiväkotiin 3 vakinaista lh, kun tulee lisää sisarusryhmä sekä pienryhmään määräaikaisen avustajan tilalle 1 vakinainen lh. Määräaikaisia on Ristiinan päiväkodin lisälapsiryhmiin tarvittu 4 lh ja Rantakylän lisälapsiryhmiin 3 lh.
Lastentarhanopettaja	149	1	2	4			Kattilansillan päiväkodin avoimeen toimintaan tarvitaan 1 vakinainen varhaiskasvatuksen opettaja eläköityneen tilalle. Ristiinan päiväkotiin lisälapsiryhmiin palkattu 2 v.o.opea ja Rantakylän päiväkodin lisälapsiryhmiin 2 v.o.opea.
Päiväkodin johtaja	17	-2			17	-2	Kilikellon pkj on siirtynyt Ito:ksi kesällä 2019 ja Ristiinan pkj toimii Kilikellon pkj:na. Launialan pkj on eläköitynyt syksyllä 2019.
Päivähoidon avustaja	29	1	17	-9			Mahdollisesti Pajunkissan lakkauduttua siirtynee vakinainen pph avustajan tehtävään. Kevätkaudella on ollut 17 määräaikaista avustajaa, joista vähenee 9 (nyt syksyllä on 8 avustajaa)
Varhaiskasvatuksen erityisopet	10						
Perhepäivähoitaja	33	-2	3				Ryhmis Pajunkissan pph siirtynee av:n tehtävään. Omppu-ryhmiksen 1 pph eläköityy.
Päivähoidon ohjaaja	2				2		
YHTEENSÄ	419	2	36	0	20	-2	

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset +/- v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos +/- määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020-2022	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä +/-	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Kasvatus- ja opetusjohtaja	1				1		
Palvelukoordinaattori	1						
Koulunkäyntiavustaja	106	-1	50	-1			Kalevankangas yksi vakinaisen irtisanominen. Yhden määräaikaisen vähennys Vanhalan koulun lakkautuksen myötä. 05/2019 ma. avustajia oli 86, 08/2019 ma. avustajia oli 50.
Erityisluokan opettaja	34	1	1	-1			Ma vakinaistetaan 2020 elokuusta
Lehtori	87		1				
Luokanopettaja	149	-9,5	4		9	-2	Moision (2022) ja Vanhalan (2020) koulunjohtajan tehtävät. 3 luokanopettajaa 2020 (Vanhala, Suomenniemi) 6,5 luokanopettajaa (2022 uuden aluekoulun myötä)
Rehtori	10	-1			10	-1	Yksi rehtorin virka voidaan lakkauttaa Eteläisen yhtenäiskoulun myötä, tilalle virka-apulaisrehtori.
Tuntiopettaja	10						
Tuntiopettaja (päätoiminen)	27		27				
Keittäjä-siivooja-talonmies	2	-2					Toinen siirtynyt päiväkotiin Ihastjärven lakattua, toinen eläköityy 2022 ja koulu lakkaa (Oikkola).
Erityisopettaja, peruskoulussa	21						
Siivooja	1	-1	1	-1			Toinen eläköitynyt kesällä 2019 ja toisen työ loppunut Ihastjärven koulun lakkautuksen myötä.
Apulaisrehtori	2	1			2	1	Uuteen Eteläiseen yhtenäiskouluun tarvitaan apulaisrehtori

Keittäjä	2	-1					Eläköityy 2020 ja koulu lakkaa
Peruskoulun ja lukion yhteinen	10						
Koulunkäyntiavustaja-koulusiht	1						
Peruskoulun lehtori	3						
YHTEENSÄ	467	-13,5	84	-3	22	-2	

Lukiokoulutus

Tehtävänimike	Vakinainen, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Esitettävät muutokset -/+ v.2020-2022	Määräaikainen pl. sijaiset, nykyinen henkilömäärä, tässä ei esitetä muutoksia	Muutos -/+ määräaik. (pl. sijaiset) v. 2020	Esimies- asemassa olevien lkm, nykytilanne	Esitettävät muutokset esimiehissä -/+	Esitettävän muutoksen tarkempi kuvaus ja muita huomioita
Johtava rehtori	1	-1			1	-1	1.8.2020 Aikuislukioiden yhdistyessä johtamisjärjestelystä 0,5 htv säästö. 0,5 htv on laskutettu aina Otavialta.
Apulaisrehtori	1						
Lukion lehtori	34	-2					Vuonna 2020 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi ja vuonna 2021 kahden eläköityvän opettajan tilalle palkataan vain yksi opettaja
Lukion rehtori	1				1		
Peruskoulun ja lukion yhteinen	3						
Tuntiopettaja (päätoiminen)	2		2				
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	1		5				
Lukion ja iltalinjan yht. nuor	1						
Rehtori	1	-1			1	-1	Etä- ja aikuislukion yhdistyminen Otaviaan, lukiokoulutuksesta vähennys
Lukion ja peruskoulun yhteinen	2						
Erityisopettaja, muu kuin peru	1						
YHTEENSÄ	48	-4	7	0	3	-2	

- Toimen palkkausmäärärahan tulee sisältyä talousarvioon
- Tehtävät tulee kuvata tehtävänkuvauslomakkeelle

Tehtävänimike	Työyksikön nimi	Työaika- muoto	Kelpoisuusvaatimus	Hinnoittelu- ryhmä ja esitys tehtävä- kohtaiseksi palkaksi (TVA)	Arvio palkkakustan- nuksista vuositasolla (ilman sivukuluja vuonna 2020)	Kustannus- vaikutus	Perustamis- ajankohta	Perustelut
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Ristiinan päiväkoti	Jaksotyö	Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto, joihin sisältyy tai joita on täydennetty riittävän laajoilla lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen tutkinnonosilla.	05VKA054 2100,80		n. 30 000	1.1.2020	Ristiinan päiväkodin vuorohoitoon tarvitaan lastenhoitaja, koska vuorohoidon lapsimäärä on lisääntynyt ja että lain mukainen toiminta pystytään hoitamaan.
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kattilansillan uusi päiväkoti	Yleistyö aika	Ks. edellä	05VKA054 2131,10		n. 12 500	1.8.2020	Uuteen päiväkotiin tulee uusi sisarusryhmä, koska lapsiryhmäkoot tulevat varhaiskasvatuksessa pienemmäksi 1.8.2020 alkaen. Tähän ryhmään tarvitaan kaksi lastenhoitajaa lisää. Lisäksi tarvitaan yksi lastenhoitaja pienryhmään määräaikaisen avustajan tilalle.
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kattilansillan uusi päiväkoti	Yleistyö aika	Ks. edellä	05VKA054 2131,10		n. 12 500	1.8.2020	Uuteen päiväkotiin tulee uusi sisarusryhmä, koska lapsiryhmäkoot tulevat varhaiskasvatuksessa pienemmäksi 1.8.2020 alkaen. Tähän ryhmään tarvitaan kaksi lastenhoitajaa lisää. Lisäksi tarvitaan yksi lastenhoitaja pienryhmään määräaikaisen avustajan tilalle.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kattilansillan uusi päiväkot	Yleistyö aika	Ks. edellä	05VKA054 2131,10		n. 12 500	1.8.2020	Uuteen päiväkotiin tulee uusi sisarusryhmä, ⁴⁹ koska lapsiryhmäkoot tulevat varhaiskasvatuksessa pienenemään 1.8.2020 alkaen. Tähän ryhmään tarvitaan kaksi lastenhoitajaa lisää. Lisäksi tarvitaan yksi lastenhoitaja pienryhmään määräaika
Varhaiskasvatuksen opettaja	Kattilansillan uusi päiväkot	Yleistyö aika	Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen kelpoisuus tai siirtymäsäännöksen (75 §) mukaisesti: kasvatustieteen kandidaatti, soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi vastaava opistotasoinen tutkinto, esim. lastentarhanopettaja tai sosiaaliskasvattaja (laki 272/2005 ja asetus nro 608/2005). Tehtävään vaaditaan esiopetus-kelpoisuus.	05VKA044		n. 14 600	1.8.2020	Uuteen päiväkotiin tarvitaan avoimeen varhaiskasvatuksen lapsiryhmään varhaiskasvatuksen opettaja eläköityneen opettajan tilalle.
Lisätietoja:								

Henkilöstösuunnitelma: perustettavat virat 2020
 palvelualue Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue
 Työyksikkö Perusopetus, Eteläisen alueen yhtenäiskoulu
 Yhteyshenkilö Seija Manninen

- Viran palkkausmäärärahan tulee sisältyä talousarvioon
- Tehtävät tulee kuvata tehtävänkuvauslomakkeelle

Virkanimike	Työyksikön nimi	Työaika-muoto	Kelpoisuusvaatimus	Hinnoittelu-ryhmä ja esitys tehtävä-kohtaiseksi palkaksi (TVA)	Arvio palkkakustannuksista vuositasolla (ilman sivukuluja vuonna 2020)	Kustannusvaikutus	Perustamis-ajankohta	Perustelut
apulaisrehtori	eteläisen-alueen yhtenäiskoulu	toimisto	asetus 986/1998	40302000	65.000 €	0	1.8.2020	Ei kustannusvaikutusta. Vähentää yhden rehtorinviran.
Lisätietoja: Virka täytetään siinä vaiheessa kun uusi aluekoulu perustetaan. Samassa yhteydessä tullaan lakkauttamaan yksi rehtorin virka. Lakkauttamista ei voi tehdä vielä, kun ei tiedetä mistä virasta on kyse.								

- Perustelut sellaisessa muodossa, että niitä voidaan käyttää kh:n päätöksen pohjana.
- Kustannukset oikein arvioituna ja ne tulee olla mukana myös TAE:ssa.
- Säännöllinen työaika, jos se ei ole VES:ssa tai TES:ssa mainittu.

Koulutussuunnitelma 2020

Kasvatus- ja opetuslautakunta

1. Kerro mitä osaamistarvetta yksikön henkilöstöllä on suhteessa henkilöstösuunnitelmassa olevaan tavoiteorganisaatioon:

Palvelualueen hallinto Toimiminen verkostoissa edellyttää työajan irrottamista ”verkostolle” sopiviin aikatauluihin -> tarvitaan oman työn ohjaamista, työn priorisoimisen osaamista ja delegointiosaamista/-halukkuutta.

Varhaiskasvatuksen esimiehille johtamiseen liittyvää koulutusta: talous- ja henkilöstöjohtaminen, mm. tiukka talous, resurssien niukkuus vaatii enemmän esimiehiltä kuin aiemmin

Varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen: varhaiskasvatuksen sisältöjen ja arjen pedagogiikan osalta, sekä haastavien lasten ja perheiden kohtaaminen

Perusopetuksen osalta tavoiteorganisaatio (pienempi koulujen lukumäärä) ei aiheuta varsinaista ammatillista täydennyskoulutustarvetta, mutta kylläkin koulutusta ja kehittämisprosesseja uusien työyksiköiden toimivan toimintakulttuurin luomiseksi.

Lukiokoulutuksen rehtoreille ja tiimien vetäjille johtamiseen liittyvää koulutusta: talous- ja henkilöstöjohtaminen, mm. tiukka talous, resurssien niukkuus vaatii enemmän esimiehiltä kuin aiemmin.

Uudelleen organisoituminen synnyttää useimmiten yhteisössä erilaisia jännitteitä ja muospaineita, joiden käsittelyyn ja purkamiseen lukiokoulutuksen rehtoreita ja tiimien vetäjiä olisi tärkeä kouluttaa.

Tavoiteorganisaatio ei synnytä suoraan ammatillista täydennyskoulutustarvetta. Tarvitaan kuitenkin koulutusta ja pitkäkestoisia kehittämisprosesseja uusien työyhteisöjen toimivien toimintakulttuurien luomiseksi (sekä päivälukion puolella, että aikuislukion puolella).

2. Esitä ehdotuksia yhteisistä koulutuksista, joita työnantajan toivotaan järjestävän henkilöstölle työpaikalla / Mikkelissä:

Palvelualueen hallinto

- Mielenterveyteen liittyvät sairauspoissaolot ovat merkittävä ”kuluerä” kaupungille. Mielenterveysseuran järjestämä Mielen ensiapukoulutus olisi hyvä saada koulutuskalenteriin.
- Ensiapukoulutus
- Varautumiskoulutus

Varhaiskasvatus

- Työyhteistötaidot
- Ammatillinen vuorovaikutusvastuu (vuorovaikutus asiakastyössä, ammatillisuus tilanteessa kuin tilanteessa)

Perusopetus

- EA-koulutusta
- TES/VES-koulutusta
- koulutusta esteettömästä viestinnästä ja viestinnästä yleensä (saavutettavuusdirektiivin mukainen *toiminta*)
- järjestelmäkoulutusta (mm. Populus, Ess7, Meitan ohjelmat, Casem)

Lukiokoulutus

- Vuorovaikutus- ja työyhteisötaidot
- Muutosjohtamisen koulutuksia sekä esimiehille, että alaisille
- Digitaalisuuden vahvempi hyödyntäminen Mikkelin kaupungin palveluissa ja toiminnoissa
- koulutusta esteettömästä viestinnästä ja viestinnästä yleensä (saavutettavuusdirektiivin mukainen *toiminta*)
- järjestelmäkoulutusta (mm. Populus, Ess7, Meitan ohjelmat, Casem)

3. Mihin ammatillinen koulutus painottuu yksikössä:

Palvelualueen hallinto

- Ajan tasalla pysyminen palvelualueetta koskevassa lainsäädännössä, virkaehtosopimuksissa – riittävän ennakoiva varautuminen tuleviin muutoksiin.

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatuksen pedagogisen osaamisen kehittäminen

Perusopetus

- Lapset puheeksi -koulutukset 1. ja 7. luokkien luokanopettajille ja -ohjaajille vuosittain sekä Lapset puheeksi –kouluttajakoulutus (2-4 hlöä)
- Verso – vertaissovittelukoulutus, pari koulua vuodessa (koko koulunhenkilöstö 3-4 tuntia, verso-opet ja oppilaat 1 pv)
- Resto – restoratiivisen sovittelun ja toimintakulttuurin koulutus (4-5 pv)
- Neuropsykiatrinen osaaminen, mm. nepsy-oppisopimukset, 12-24 opettajaa ja avustajaa vuodessa sen mukaan, miten saadaan oppisopimuskoulutuspaikkoja, lisäksi yksittäisiä 1-2 päivän koulutuksia ja omalla ajalla tehtäviä verkkokursseja
- Tunne- ja vuorovaikutuskasvatus (useita eri koulutuskokonaisuuksia tai yksittäisiä koulutuspäiviä tai pedagogisia iltapäiviä)
- Liikkuva koulu, toiminnallinen oppiminen, Neuvokas perhe jne. (ensisijaisesti pedagogisia iltapäiviä, lisäksi yksittäisiä seminaareja/koulutuspäiviä sekä tutorointia)
- TVT-koulutukset, digipolun toteuttaminen, valtakunnalliset ja paikalliset tutortapaamiset (valtakunnallinen tutorpäivä 1 pv, lisäksi pedagogisia iltapäiviä ja tutorointia)
- Varhennettu kielten opetus (koulutus alkanut vuonna 2019 jatkuu yhden päivän verran vuonna 2020, lisäksi tutorointia ja pedagogisia iltapäiviä sekä yksittäisiä koulutuspäiviä)
- Kaupungin veso-koulutukset OPS:n toteuttamisen tueksi (yksittäiset aiheet ja laaja-alaiset koulutukset), v. 2020 vähintään 1,5 yhteistä kaikille avointa veso-päivää
- Joustava perusopetus (JOPO-verkoston koulutuspäivä 4/2020)
- Avekki-koulutus (2 pv), toimintatapamalli uhka- ja väkivaltilanteisiin ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyyn (2 koulutusta/vuosi, yht. 40 hlöä)

- Muut opetussuunnitelmaan liittyvät koulutukset ja eri tahojen järjestämät maksuttomat täydennyskoulutukset (mm. aluehallintovirasto, Opetushallitus ja Opetushallituksen rahoittamat koulutukset)
- Lisäksi tarvetta olisi koulutukselle maahanmuuttajalasten opetukseen ja tukeen liittyen. Tietoisuustaidoista tulossa koulutusta, mikäli tulee avustusrahoitusta.

Perusopetuksen Tulevaisuuden koulu –ohjausryhmä koordinoi ja suunnittelee perusopetuksen täydennyskoulutusta ja kartoittaa tarpeita. Yhteistyötä koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään myös varhaiskasvatuksen Osku-täydennyskoulutustyöryhmän ja esimiesten kanssa.

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen opetuksen, arvioinnin ja pedagogiikan kehittäminen uuden valmistuvan lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseksi. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2021 ja sen valmistelut ovat käynnistyneet syksyllä 2019.
- Korkeakoulujen, toisen asteen oppilaitosten ja työelämän yhteistyön kehittäminen lukiokoulutuksessa

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, irtain omaisuus 2020-23, 1 000 €

Kasvatus- ja opetuslautakunta			ESITYS	tekn.j	suunnittelukausi		
	2018	ks2019	ta2020	ta2020	2021	2022	2023
Esi- ja perusopetuksen ict-kalusto (ops-velvoitteet: tietokoneet, tabletit, älytaulut, projektorit jne.) ja muu opetuksen irtain	300	230	300		300	300	300
Nuppulan päiväkoti/Anttola			20				
Kalevankankaan päiväkoti			30				
Lukiokoulutuksen ict -kalusto ja muu opetuksen irtain		10	30		30	40	40
Mikkelin lukion säilytyskaapit (opiskelijakohtaiset) 225 kpl+asennus/vuosi, tarve	45	0					
Lukioiden varustautuminen sähköisiin yo-kirjoituksiin (sähköinen varaus nykyisiin tiloihin: Yhteiskoulun ison salin infra 70.000 €/2016, lyseon ict-infra 50.000 €/2017, lyseon pöydät ja tuolit kuljetusvaunuineen 30.000 €/2017, yhden luokkatilan varustaminen ict-infra + pöydät ja tuolit 50/2018)	50	15					
Miklun valvontakamerat ja turvatekniikka, luokkahuoneiden ja aulan päivittäminen. Rnan lukion aulakalusteet		30	50		50	50	50
Stadiumi, sähköiset yo-kirjoitukset	10	15					
Uusien päiväkotien irtaimen tarvitaan 200.000 €/päiväkoti, joka on huomioitava päiväkotien investoinneissa. Kattilansilta 2020/200.000 €, Rantakylä 2021/200.000 €, Tikanpelto? Uudiskohteet+kalusteet on tekn.j:n "pitkällä listalla".							
yhteensä	405	300	430	175	380	390	390

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			ESITYS	tekn.j	suunnittelukausi		
	2018	ks2019	ta2020	ta2020	2021	2022	2023
Kirjaston hakeutuvat palvelut (jos kirjastoverkko saneerataan)			22				
Kirjaston RFID-tekniikka - tågit ja ohjelmointi; lajittelija						270	
Kirjaston kalusto (Haukivuori -19 ja Ristiina -20, molemmissa uusittava hyllyjärjestelmät, rfid-muutos -21)	0	100					
Kirjastojen itsepalvelutoimintoihin liittyvät investoinnit (kirjasto per vuosi)	60	0					
Liikuntapaikkojen koneiden ja kaluston investoinnit (liikuntapaikkojen hoitokalusto), uudet nuorisotilat koulujen yhteydessä	185	170	250		250	250	250
Museot/Varastohyllyjä ja ovellisia säilytyskaappeja		30					
Mikaelin konserttiflyygeli					150		
yhteensä	245	300	272	175	400	520	250

SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN PALVELUALUE YHTEENSÄ	650	600	702	350	780	910	640
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----